

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ

Երևան – 2013

Բովանդակություն

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ	3
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ.....	5
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....	5
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ	9
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	13
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	19
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ	24
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ և ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ.....	28
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ	33
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ	37
VIII. ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	41
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՅՈՒՄԸ.....	44
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	47
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐԸ..	52
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՅԻ ՕՐԱԿԱՐԳ.....	55
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ԴԻՏԱՐԿՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ.....	57
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԵՐԻ ԱՅՅԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՅ.....	58

Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանն իրավաժառանգորդն է Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի, որը հիմնադրվել է 1933թ.՝ ունենալով ընդամենը 2 ֆակուլտետ և 107 ուսանող:

Ներկայումս, համալսարանի 19 ֆակուլտետներում ուսուցանվում է ավելի քան 10000 ուսանողներ 4 կրթական ծրագրերով: ՀՊՃՀ-ում հայերեն և անգլերեն լեզուներով ուսում են ստանում շուրջ 150 արտասահմանցի ուսանողներ:

ՀՊՃՀ կենտրոնական կրթահամալիրը գտնվում է Երևանում, իսկ մասնաճյուղային կրթահամալիրները՝ Գյումրիում, Վանաձորում և Կապանում:

Կրթահամալիրների կազմում գործում են կենտրոններ, ֆակուլտետներ և ամբիոններ: ՀՊՃՀ կառավարման մարմիններն են Համալսարանի Խորհուրդը, Գիտական խորհուրդը, Ռեկտորատը, Ուսանողական խորհուրդը:

Համալսարանի 900-ից ավելի հիմնական դասախոսական կազմի մեծամասնությունն ունի գիտական աստիճաններ: Համալսարանն իր զարգացած գիտահետազոտական ներուժով իրավամբ համարվում է տեխնիկական գիտությունների առաջատար կենտրոն:

Համալսարանն իրականացնում է միջին, բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության 4 հիմնական կրթական ծրագրեր՝ մասնագետի, բակալավրի, մագիստրոսի և հետազոտողի որակավորման աստիճանների շնորհումով: Բացի նշված հիմնական ծրագրերից, Համալսարանն առաջարկում է նաև լրացուցիչ կրթական ծրագրեր՝ շարունակական կրթության իր կառույցների միջոցով: Համալսարանի մասնագիտացման տիրույթն ընդգրկում է ճարտարագիտության և տեխնոլոգիաների բոլոր հիմնական ճյուղերը, որոնք ներկայացված են ճարտարագիտական, ճարտարագիտատնտեսագիտական պրոֆիլի բակալավրական 44 և մագիստրոսական 39 մասնագիտություններով:

Բացի ուսումնական ստորաբաժանումներից, Համալսարանում գործում են մի շարք աջակցող ծառայություններ՝ Դասախոսների կատարելագործման կենտրոն, Արտադրական կապերի և ուսանողական կարիերայի աջակցման կենտրոն, Քոմփյուտերային կենտրոն, գիտատեխնիկական գրադարան, տպարան և այլն, ինչպես նաև մշակութային, մարզական, սոցիալական և սննդի օբյեկտներ, ուսումնամարզաառողջարանական ճամբարներ:

Համալսարանն առաջատար դերակատարություն ունի Հայաստանում ընթացող բարձրագույն կրթության բարեփոխումների գործընթացում: ՀՊՃՀ-ն առաջինն էր Հանրապետությունում, որ ներդրեց բարձրագույն կրթության երկաստիճան, ապա՝ եռաստիճան համակարգերը, իսկ այսօր հաջողությամբ փորձարկում է կրեդիտների կուտակման և փոխանցման Եվրոպական ECTS համակարգը՝ Բոլոնիայի գործընթացի զարգացումներին համահունչ: Վերջին տասնամյակում Համալսարանը

ձևավորել է միջազգային համագործակցության լայն ցանց, որն ընդգրկում է աշխարհի բազմաթիվ առաջատար համալսարաններ և գիտական կենտրոններ:
Համալսարանն անդամակցում է Եվրոպական համալսարանների ասոցիացիային, ներգրավված է Եվրոպական և միջազգային այլ կրթական և գիտական բազմաթիվ ծրագրերում:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ¹

Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի ինքնավերլուծության, կրթական և որակի ապահովման գործընթացների իրականացման արտաքին գնահատում կատարվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից.

- Պրոֆ. Էդուարդ Ղազարյան, փորձագիտական խմբի ղեկավար
- Դոկտոր Դեյվիս Վուդհաուս, Արաբական Միացյալ Էմիրություններ, փորձագիտական խմբի անդամ
- Դոց. Գրիգոր Ալավերդյան, փորձագիտական խմբի անդամ
- Դոց. Էդվարդ Դանոյան, փորձագիտական խմբի անդամ
- Լաուրա Միմոնյան, ուսանող, փորձագիտական խմբի անդամ

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ) տնօրեն Ռուբեն Թոփչյանը:

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Նախապատրաստական փուլ

Փորձնական Ինստիտուցիոնալ հավատարմագում անցնելու համար Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանը դիմել է ՈԱԱԿ՝ լրացնելով սահմանված ձևաչափի դիմումը և ներկայացնելով լիցենզիայի և դրա հավելվածների կրկնօրինակները:

ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները, կից փաստաթղթերը և հաստատության կողմից լրացված ՈԱԱԿ-ի էլեկտրոնային հարցաշարը:

Դիմում հայտի ընդունման մասին որոշում ընդունելուց հետո ՈԱԱԿ-ի, Կրթական ծրագրերի կենտրոնի և բուհի միջև կնքվել է եռակողմ պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց:

Ժամանակացույցով նախատեսված ժամկետներում հաստատությունը ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը հայերեն և անգլերեն լեզուներով ըստ ՈԱԱԿ-ի սահմանած ձևաչափի, ինչպես նաև ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը:

Համալսարանի ինքնավերլուծությունն իրականացրել է հատուկ այդ նպատակով ռեկտորի հրամանով ձևավորված խումբը:

Ինքնավերլուծության վերաբերյալ ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով նշանակված հավատարմագրման գործընթացի համակարգողի դրական կարծիքը ստանալուց հետո՝ քարտուղարությունը այն ուսումնասիրման համար տրամադրել է

¹ Հավելված 1. Փորձագիտական խմբի անդամների ինքնակենսագրականներ

փորձագիտական խմբին, որի կազմը նախօրոք համաձայնեցվել է համալսարանի հետ և հաստատվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով:

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով համալսարանի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով համապատասխան ստորաբաժանումները կամ խմբերը:

Նախնական այց

Գործընթացի համակարգողը, վերհանված ուսումնասիրման ենթակա հարցերի և խնդիրների հիման վրա, փորձագիտական խմբի հետ կազմել է այցի ժամանակացույց², որը համաձայնեցվել է հատատության հետ համակարգողի և խմբի ղեկավարի կողմից իրականացված նախնական այցի ժամանակ: Առաջնորդվելով ՈԱԱԿ-ի Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, բաց և փակ հանդիպումներ, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, այցելություններ հաստատության ստորաբաժանումներ և լաբորատորիաներ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական խումբը այցն իրականացրել է մայիսի 20-ից հունիսի 8-ը: Փորձագիտական այցի աշխատանքներն ըստ ժամանակացույցի մեկնարկել են ՈԱԱԿ-ում կայացած հանդիպմամբ, որի նպատակն էր միջազգային փորձագետ Դեյվիդ Վուդհաուսի հետ քննարկել և համաձայնեցնել գնահատման շրջանակը, այցի շրջանակներում ուսումնասիրման ենթակա խնդիրները:

Այցին մասնակցել է խումբն ամբողջությամբ, ներառյալ համակարգողը, թարգմանիչը, քարտուղար-սղագրողը:

Այցը սկսվել և ավարտվել է ռեկտորի հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված հանդիպումների դասախոս և ուսանող մասնակիցներին փորձագիտական խումբը ընտրել է պատահականության սկզբունքով: Իրականացվել են ըստ ժամանակացույցի նախատեսված բոլոր հանդիպումները: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, ռեսուրսների դիտարկում է³ իրականացրել համալսարանի մի շարք ստորաբաժանումներում:

Այցի յուրաքանչյուր օրվա ավարտին փորձագիտական խումբը քննարկում և ամփոփում էր արդյունքները, իսկ այցի ավարտին տեղի ունեցած խմբի փակ հանդիպման ժամանակ ամփոփվեցին այցի հիմնական արդյունքները:

² Հավելված 2. Այցի ժամանակացույց

³ Հավելված 3. Փորձագիտական խմբի կողմից դիտարկված ռեսուրսներ

Մայր բուհ այցելությունից հետո փորձագիտական խումբը այց է կատարել նաև բուհի մասնաճյուղեր՝ Վանաձոր, Գյումրի, Կապան:⁴

Փորձագիտական գնահատումը կատարվել է Հավատարմագրման պետական չափանիշների և չափորոշիչների և ՈԱԱԿ-ի ընթացակարգերի հիման վրա, որով նախատեսվում է գնահատման եռաստիճան սանդղակ՝ անբավարար, մասամբ բավարար և բավարար: Այդ սանդղակով փորձագիտական խումբը նախ գնահատել է համալսարանի գործունեությունն ըստ առանձին չափորոշիչների, ապա նաև ըստ չափանիշների:

Փորձագիտական զեկույց

Այցի ավարտից հետո երկու շաբաթվա ընթացքում փորձագետները ներկայացրեցին իրենց անհատական հաշվետվությունները: Դրանց հիման վրա խմբի ղեկավարը և ՈԱԱԿ-ի համակարգողը պատրաստեցին Փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվեց փորձագետների հետ: Ջեկույցի միայն փաստերի մասը ուղարկվեց համալսարանին՝ դիտողությունների և առարկությունների համար: Հաշվի առնելով համալսարանի ներկայացրած նկատառումները՝ պատրաստվեց Փորձագիտական զեկույցը՝ ներառելով դատողությունները, գնահատումը և խորհրդատվությունը: Վերջնական զեկույցը հաստատվել է փորձագիտական խմբի ղեկավարի և համակարգողի ստորագրություններով:

Գնահատումը կատարելիս փորձագիտական խումբը հետևել է «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման կարգին» և Փորձաքննության անցկացման ձեռնարկում նկարագրված ընթացակարգին՝ իրականացնելով նախ չափորոշիչների, ապա նաև չափանիշների գնահատում: Կիրառվել է «անբավարար», «մասնակի բավարար» և «բավարար» սանդղակը:

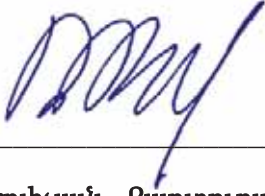
Փորձագիտական խումբը գնահատելիս օգտվել է հետևյալ սկզբունքներից.

- **անբավարար է**, եթե չափանիշի պահանջներին չի համապատասխանում, նման ձևով շարունակելն անթույլատրելի է, և հրատապ բարելավումների անհրաժեշտություն կա,
- **մասնակի բավարար է**, եթե չափանիշի ոչ բոլոր պահանջներին է համապատասխանում, սակայն իրատեսական է, որ, անհրաժեշտ բարելավումներ իրականացնելու դեպքում, ողջամիտ ժամանակահատվածում կարող է համապատասխանել,
- **բավարար է**, եթե համապատասխանում է չափանիշի պահանջներին, չնայած որ կարող է լինել բարելավման անհրաժեշտություն:

⁴ Հավելված 4. Մասնաճյուղերի այցերի ժամանակացույց

Փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը հայտարարում են, որ այս զեկույցը կազմվել է փորձագիտական խմբի անդամների հաշվետվությունների հիման վրա: Փորձագիտական խումբը վերլուծել է հաշվետվությունը և այնտեղ ներկայացված եզրակացության շուրջ եկել է համաձայնության:

Փորձագիտական խմբի անդամները հաստատում են, որ գնահատումն իրականացվել է համաձայն անկախության սկզբունքի պահանջների:

Ռ. Թովչյան, Քարտուղար/համակարգող

I.ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ 1: *Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:*

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

1.1 Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի (Պոլիտեխնիկ) առաքելությունը, նպատակները և խնդիրները հստակ ձևակերպված են համալսարանի ներկայիս չորրորդ ռազմավարական ծրագրում (ՀՊՃՀ Ստրատեգիական պլան (ՄՊ) 2011-2015):

ՀՊՃՀ-ն ունի ռազմավարական ծրագրի մշակման երկարամյա փորձ՝ սկսած 1996 թ.-ից: Յուրաքանչյուր ՄՊ-ի սկզբում համառոտ ներկայացվում են նախորդի իրականացման հիմնական արդյունքները: Մասնավորապես, Ստրատեգիական պլան (2011-2015)-ում առկա է 2006-2010 թթ Ստրատեգիական պլանի իրականացման արդյունքների առանձին մանրակրկիտ վերլուծություն՝ ըստ այդ պլանի նպատակների և առաջընթացի գնահատման համապատասխան կողմնորոշիչ ցուցանիշների, որը մեծապես նպաստել է գործող Ստրատեգիական պլանի մշակմանը և առաջընթացի գնահատման կողմնորոշիչ ցուցանիշների սահմանմանը: ՀՊՃՀ-ի առաքելությունը համապատասխանում է Հայաստանի կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին (ՈԱՇ), քանի որ ՀՊՃՀ-ն իրականացնում է ՈԱՇ-ում թվարկված 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ մակարդակներին (ավագ դպրոց, մասնագետ, բակալավր, մագիստրոս, հետազոտող) համապատասխանող կրթական ծրագրեր:

1.2 Բուհում գործում են ընթացակարգեր, որոնց միջոցով ձևավորվում են ռազմավարական պլանի բաղկացուցիչ մասերը: Համալսարանի ինքնավերլուծության և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթում զեկույցում նշվում է, որ այդ գործընթացի մեջ ներգրավվում են ինչպես ներքին շահակիցները՝ ի դեմս ուսանողների ու դասախոսների, այնպես էլ արտաքին շահակիցները:

Ֆակուլտետներում գործող խորհուրդները մշակում են իրենց ռազմավարական պլանը համաձայն ՀՊՃՀ-ի ռազմավարական պլանի՝ հաշվի առնելով աշխատաշուկայի պահանջներն ու կարիքները, ինչպես նաև արտաքին շահակիցների կարծիքները: Համալսարանը վարում է գործատուներին գիտակրթական գործընթացներում ակտիվորեն ներգրավելու քաղաքականություն, մասնավորապես նրանց մասնակից դարձնելով կրթական ծրագրերի մշակման գործընթացին և ավարտական քննությունների անցկացմանը, չնայած այն հանգամանքին, որ ինչպես

նշեց բուհի անձնակազմը հանդիպումների ժամանակ՝ արտաքին շահակիցների մոտ հաճախ չի հաջողվում բավարար հետաքրքրվածություն առաջացնել:

Այցերի ժամանակ փորձագիտական խումբը ուսումնասիրեց շրջանավարտների գիտելիքներից և հմտություններից գործատուների բավարարվածության աստիճանը բացահայտող հարցումների հարցաթերթիկի նմուշ, որտեղ գործատուներին հնարավորություն է տրվում մանրամասն գնահատել շրջանավարտին և առաջարկներ անել կրթական ծրագրի բարելավման ուղղությամբ: Սակայն գործատուների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ այդ հարցումները պարբերական բնույթ չեն կրում:

1.3 ՀՊՃՀ առաքելության ու նպատակների իրականացման ընթացիկ արդյունքները գնահատվում են բուհի կառավարման խորհրդի տարեկան և գիտական խորհրդի ու ռեկտորատի պարբերաբար գումարվող նիստերում՝ հիմնվելով ռազմավարական պլանի 8 նպատակների մեջ ներառված կողմնորոշիչ ցուցանիշների կատարողական արդյունքների վրա: Տրվում են գնահատականներ իրականացված աշխատանքներին, վերհանվում են թերացումներն ու խոչընդոտները և նշվում բարելավման ուղղությամբ անհրաժեշտ քայլերն ու գործողությունները:

ԴՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ՀՊՃՀ-ի առաքելության մեջ հստակ ձևակերպված են հաստատության նպատակներն ու խնդիրներն արտացոլող դրույթներ և նրանց համապատասխանությունը որակավորումների ազգային շրջանակին: Առաքելության մեջ արտացոլված են ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները, առաքելության և նպատակների իրականացման արդյունք գնահատող մեխանիզմները և ընթացակարգերը: Այնուամենայնիվ հարկ է նշել, որ առաքելության մեջ բուհը չի շեշտել հետազոտական ուղղվածությունը: Այցերի ընթացքում պարզ դարձավ, որ բուհը իրականում հետազոտական բազա ունի և կարևորում է հետազոտական համալսարան դառնալու հեռանկարը, բայց դա ամրագրված չէ առաքելության մեջ:

Սկսած 1996թ-ից մշակվել և գործողության մեջ է դրվել 4 ստրատեգիական պլան տարբեր խորագրերով՝ «ՀՊՃՀ-ն XXI դարի նախաշեմին» (1996-2000թթ), «ՀՊՃՀ-ն XXI դարում» (2001-2005թթ), Եվրամիության «TEMPUS -TACIS» նախագծի շրջանակներում «Միջավայրի ազդեցությամբ ուղղորդված ստրատեգիական պլանավորում ՀՊՃՀ-ում» (2005-2006թթ.), վերջապես 2010-ին Չորրորդ ստրատեգիական պլանը: Այս ամենը դրական է դիտվում այն առումով, որ վերջին ռազմավարական պլանում ամփոփվել են նախորդ պլանի իրականացման արդյունքները, սահմանվել են համալսարանի հետագա զարգացման հիմնական թիրախները: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական խումբը չնկատեց նախորդ պլաններում տեղ գտած այն դրույթները, որոնք տարբեր պատճառներով (օրենսդրական դաշտի անկատարելիություն, ոչ բավարար ֆինանսավորում, արտաքին սոցիալ-տնտեսական ազդեցությունների կտրուկ փոփոխություններ, ոչ

ճիշտ կառավարում) չեն բերել համալսարանի առաքելության և նպատակների իրականացմանը:

ՀՊՃՀ-ում դրական փորձ կա արտաքին շահակիցների կարիքներին արձագանքելու տեսանկյունից: Ֆակուլտետներում գործող խորհուրդները մշակում են իրենց ռազմավարական պլանը համաձայն ՀՊՃՀ-ի ռազմավարական պլանի՝ հաշվի առնելով աշխատաշուկայի պահանջներն ու կարիքները, ինչպես նաև արտաքին շահակիցների կարծիքները: Համալսարանը վարում է գործատուների գիտակրթական գործընթացներում ակտիվորեն ներգրավելու քաղաքականություն, մասնավորապես նրանց մասնակից դարձնելով կրթական ծրագրերի մշակման գործընթացին և ավարտական քննությունների անցկացմանը, չնայած այն հանգամանքին, որ ինչպես նշեց բուհի անձնակազմը հանդիպումների ժամանակ, արտաքին շահակիցների մոտ հաճախ չի հաջողվում բավարար հետաքրքրվածություն առաջացնել:

Տեխնիկական համալսարանը պետք է պատրաստի ինժեներական կադրեր, որոնք կողմնորոշված են ոչ միայն կոնկրետ խնդիրներ լուծելու (գոյություն ունեցող տեխնիկական և տեխնոլոգիաները շահագործող), այլ նաև նոր օբյեկտների, կառուցվածքների, սարքավորումների, ի վերջո բարձր տեխնոլոգիաների ստեղծմանը: Դրա համար ապագա ինժեներների համար բացի տեխնիկական կրթամասից, բազային պետք է դառնա հիմնարար (մաթեմատիկա, ֆիզիկա) և հումանիտար գիտությունների կրթամասերը: Միայն այդ դեպքում ապագա ինժեները կարող է նոր տեխնիկական կառուցվածքներ ստեղծելու գործում կատարել դիրիժորի դեր, հաշվի առնել մարդու հոգեբանական առանձնահատկությունները, էկոլոգիական պահանջները, լավ իմանա տնտեսությունը:

Այսօր պետք են նաև ինժեներներ, որոնք կարող են (թեկուզ և լոկալ) ժամանակակից արդյունաբերություն ստեղծել, որի համար պետք է խորը, հիմնարար համալսարանական կրթություն: Բավական է հիշատակել նանոէլեկտրոնիկայի ոլորտը իր ժամանակակից ձևակերպումով՝ քվանտային ֆիզիկան վերածվել է ինժեներական գիտության: Ժամանակակից ինժեները պետք է դառնա քննադատական և կառուցողական մտածողության կրողը: Այսպիսով, անհրաժեշտ են երկու տիպի ինժեներներ և համապատասխանաբար մասնագետների պատրաստման երկու մակարդակ:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՀՊՃՀ-ն բավարարում է 1-ին չափանիշի պահանջներին: Առկա են, սակայն, որոշ նկատառումներ: Ընդհանուր առմամբ՝ ՀՊՃՀ-ն հստակ կառուցվածք ունեցող հաստատություն է՝ համապատասխան առաքելությամբ, այնուամենայնիվ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ առաքելության մեջ հետազոտական ուղղվածությունը նշված չէ:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 1-ին **բավարար է:**

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ-ի առաքելությունն ու նպատակները դարձնել ավելի հավակնոտ՝ միտված ապագայում հետազոտական համալսարան դառնալուն:

Հստակեցնել ռազմավարության մեջ, թե ինչպիսի ինժեների կարիք ունի երկիրը, և բուհը ինչ տեսակի ինժեներ կարող է պատրաստել՝ մասնավորապես տարբերակելով կրթական ծրագրերը շահագործող և հետազոտող ինժեներների համար:

Ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքների գնահատման, մշտադիտարկման և բարելավման մեխանիզմի մշակում և կիրառում, ինչը թույլ կտա ավելի արագ արձագանքել տեղի ունեցած փոփոխություններին և բարելավմանը միտված շտկումներ կատարել պլանների մեջ:

Համալսարանում կարիք կա շրջանավարտներից և կրթական ծրագրերից հիմնական գործատու կազմակերպությունների և մասնագիտական ընկերակցությունների բավարարվածության վերաբերյալ համալիր ուսումնասիրություն՝ ծրագրերի արդիականացման և շրջանավարտների մասնագիտական կարողությունների բարձրացմանը միտված երաշխավորությունների մշակման նպատակով: Գործատուների կարիքների բավարարման լավագույն մեխանիզմ կարող է լինել բուհի ստեղծած գիտելիքի շուկայականացումը, և այս ուղղությամբ ՀՊՃՀ-ն դեռ անելիքներ ունի:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉՍՓԱՆԻՇ 2: *ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործունեությունը արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի նորմերը:*

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

2.1 ՀՊՃՀ կառավարումն իրականացվում է ՀՊՃՀ խորհուրդի, Գիտական խորհուրդի (ԳԽ) և ռեկտորի կողմից: Կառավարումը կառուցված է ինքնակառավարման և ինքնավարության, կոլեգիալ ու միանձնյա կառավարման գույակցման սկզբունքների վրա: ՀՊՃՀ-ի Գյումբու, Վանաձորի և Կապանի մասնաճյուղերի կառավարման համակարգերը նմանատիպ սկզբունքով են կառուցված՝ կոլեգիալ կառավարման մարմին հանդիսացող գիտական խորհրդից և միանձնյա կառավարիչ հանդիսացող մասնաճյուղի տնօրենից: Ֆակուլտետի կառավարման կոլեգիալ մարմինը ֆակուլտետի խորհուրդն է, որի նախագահը ֆակուլտետի ղեկանն է: Հանդիպումների ժամանակ պարզվեց, որ ֆակուլտետներն ինքնավար են մի շարք գործառնություններում, ինչպես օրինակ՝ արտադրական պրակտիկաների կազմակերպում, դոցենտի գիտական կոչման շնորհման ներկայացում:

ՀՊՃՀ Երևանի կենտրոնական կրթահամալիրում վերջին տարվա ընթացքում ներդրվել է «Mulberry» էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգը և այլ էլեկտրոնային կառավարման գործիքներ, որոնք զգալիորեն բարելավել են փաստաթղթերի օպերատիվ տեղաշարժը և ընթացքի վերահսկելիությունը:

Համալսարանի կառավարման համակարգի բոլոր մակարդակներում ընդունված որոշումները կյանքի են կոչվում ռեկտորի կողմից արձակված հրամաններով կամ հրահանգներով: Կառավարման ստորին օղակներում ձևավորված առաջարկությունները քննարկվում են ներքևից վերև (ամբիոնի նիստ, ֆակուլտետի խորհուրդ, ռեկտորատ, ԳԽ հանձնաժողով, ԳԽ)՝ պահպանելով դեմոկրատիայի և էթիկայի կանոնները:

Ավելի լայն քննարկումներ ապահովելու նպատակով կարևորություն ներկայացնող որոշումների նախագծերը (օրինակ՝ ռազմավարական պլան, կանոնակարգային դրույթներ և այլն) հաճախ նախօրոք դրվում են բուհի էլեկտրոնային ցանցում՝ դիտողությունների, լրացուցիչ առաջարկությունների և կարծիքների ձևավորման համար: Ինքնավերլուծության մեջ մանրամասն նկարագրված է ՀՊՃՀ-ի և մասնաճյուղերի կառավարման համակարգը: Չնայած ՀՊՃՀ գիտական խորհուրդն

ունի կանոնադրական համակարգման և կառուցվածքային փոփոխությունների մշտական գործող հանձնաժողով, սակայն կոնկրետ փաստեր չկան իրականացված կառուցվածքային փոփոխությունների արդյունավետության վերաբերյալ:

2.2 ՀՊՃՀ-ն ունի համապատասխան ընթացակարգեր, որոնք ապահովում են ուսանողների և դասախոսների մասնակցությունը կառավարման մարմիններում, ինչը վերջիններիս թույլ է տալիս մասնակից լինել իրենց առնչվող որոշումների կայացմանը: Ինչպես երևանյան կրթահամալիրի, այնպես էլ մասնաճյուղերի ֆակուլտետների գիտական խորհուրդներում ընդգրկված են ինչպես դասախոսներ, այնպես էլ ուսանողներ: Ինչ վերաբերում է ՀՊՃՀ խորհրդին, ապա նրանում դասախոսական կազմի ներկայացվածությունը խիստ նվազ է: Այսպես, խորհրդի 32 հոգանոց կազմի միայն ութ տեղերն են հատկացված ՀՊՃՀ աշխատակիցներին, իսկ այդ տեղերի գերակշռող մասը վարչական պաշտոններ զբաղեցնող անձանց է բաժին հասել:

Հանդիպումների ժամանակ պարզ դարձավ, որ բուհի դասախոսներն ու ուսանողները մասնակցում են բուհի կառավարմանը, և այդ մասնակցությունը ակտիվ է մասնավորապես մասնաճյուղերում: Այստեղ ավելի մեծ ուշադրություն է դարձվում դասախոսների և ուսանողների մասնակցությանը, ինչը հիմնականում պայմանավորված է նրանց քիչ թվաքանակով և հետևաբար ավելի լսելի լինելով: Կապանի մասնաճյուղում, մասնավորապես, ուսանողները նշեցին ուսանողական խորհրդի (ՈւԽ) միջոցով բուհի կառավարմանը և որոշումների ընդունմանը իրենց մասնակցության բազում օրինակներ: Դասախոսական կազմը ներգրավված է ֆակուլտետային գիտխորհրդում և մասնակցում է իրեն առնչվող որոշումների կայացմանը: Չնայած Գիտական խորհրդի բոլոր որոշումները վերջին երեք տարում պարտադիր տեղադրվում են ՀՊՃՀ կայքում, սակայն շահառուների մի մասը չի օգտվում տեղեկատվության այդ աղբյուրից:

2.3 ՀՊՃՀ-ն իր առաքելության ու նպատակների իրագործման ճանապարհին մշակում և իրականացնում է կարճաժամկետ՝ միամյա և երկարաժամկետ՝ հնգամյա պլանավորում: Երկարաժամկետ պլանավորումը կատարվում է ՀՊՃՀ ռազմավարական պլանի տեսքով: Մասնաճյուղերն ունեն իրենց ռազմավարական պլանները, որոնցում հաշվի են առնված տարածքային աշխատաշուկայի պահանջներով պայմանավորված տեղական առանձնահատկությունները: Համալսարանի առաքելությանն ու նպատակներին համապատասխան մշակվում է Ռազմավարական պլանը, որը ֆակուլտետներում քննարկելուց և լրամշակվելուց հետո հաստատվում է ՀՊՃՀ խորհրդի կողմից: Որպես մշտադիտարկման մեխանիզմ օգտագործվում է տարեկան հաշվետվությունների քննարկման, արդյունքների ամփոփման ու դրանից էլնելով հաջորդ տարվա գործողությունների պլանի վերհանման ընթացակարգը: Երկարաժամկետ պլանավորման, այսինքն՝

ռազմավարական ծրագրի իրականացման ու մշտադիտարկման մեխանիզմ են սահմանված առաջընթացի գնահատման կողմնորոշիչ ցուցանիշները:

2.4 Նախկինում տեղեկատվության հավաքագրումն ու վերլուծությունը կրել է ոչ պարբերական բնույթ, հիմնականում իրականացվել է ռազմավարական պլանի մշակման ժամանակ: Հասկանալով համալսարանի վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության կարևորությունը և հավաստի տեղեկատվության անհրաժեշտությունը՝ ՀՊՃՀ ղեկավարությունը նախանշել է իրականացնել կանոնավոր, տարեկան պարբերականությամբ հարցումներ շրջանավարտների, գործատուների շրջանում, ուսումնասիրել օրենսդրական դաշտում կատարվող փոփոխությունները, հաշվի առնել ընդունելության պատկերը և ֆինանսական հնարավորությունները և ստացված տվյալներն օգտագործել համալսարանի գործունեությունը կարգավորող որոշումների կայացման ժամանակ: Փորձագիտական այցի ժամանակ դասախոսներն ու ուսանողները բողոք հայտնեցին ՀՊՃՀ-ի՝ գնահատման համակարգի փոփոխության մասին կայացրած որոշման վերաբերյալ, ինչը թույլ է տալիս փաստել, որ որոշ ղեկավարում ՀՊՃՀ-ն կարևոր որոշումներ կայացնելիս չի հիմնվել տվյալների հավաքագրման և վերլուծության արդյունքների վրա:

2.5 Ինքնավերլուծության մեջ նշվում է, որ ՀՊՃՀ-ում ընթացակարգերի վարչարարությունն իրականացվում է պլանավորում-իրականացում-գնահատում-բարելավում (P-D-C-A) որակի կառավարման հայտնի սկզբունքով: Պլանավորումը կատարվում է ֆակուլտետային ստորաբաժանումներում, հաստատվում համապատասխան գիտական խորհուրդների կողմից, հաշվետվությունների միջոցով պարզում են իրականացման մակարդակը, գնահատում պլանավորած խնդիրների իրագործման աստճանը, ձեռքբերումներն ու թերացումները և հաջորդ փուլի աշխատանքների պլանավորման համար նախանշում բարելավման ուղիները: Այնուամենայնիվ, փորձագիտական այցերի ժամանակ բուհի անձնակազմի հետ հանդիպումները փաստեցին, որ շրջափուլի վերջին երկու փուլերի իրականացման մեխանիզմները հստակ կանոնակարգված չեն:

2.6 Մասնագիտությունների կրթական ծրագրերը մշակելիս ՀՊՃՀ-ն համագործակցում է գործատուների հետ, նրանցից ստացած տեղեկատվության հիման վրա էլ իրականացնում ծրագրերի կատարելագործումը: Կրթական ծրագրերը նաև արտաքին փորձաքննության են ենթարկվում: Դա կանոնակարգված իրականացվում է ոչ բոլոր մասնագիտական ուղղություններով և կախված է ֆակուլտետային ղեկավարության ցուցաբերած մոտեցումից:

Ինքնավերլուծության մեջ նշվում է, որ ուսանողների, շրջանավարտների ու գործատուների շրջանում անցկացված հարցումների միջոցով հավաքագրվել է մեծածավալ տեղեկատվական նյութ և վերլուծվել:

2.7 ՀՊՃՀ-ն կարևորում է կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի վերաբերյալ քանակական ու որակական տեղեկատվության հրապարակումները և դա իրականացնելու համար օգտագործում է այնպիսի ձևեր, ինչպիսիք են՝ տարեկան հաշվետվությունների և ինքնավերլուծական զեկույցների հրատարակումը, համալսարանական հաշվետվության, ռազմավարական պլանի կատարողական ցուցանիշների զետեղում համացանցային կայքում, համալսարանական “Պոլիտեխնիկ” ամսաթերթում տպագրվող տեղեկատվությունը և այլն:

Կրթական ծրագրերի որակի գնահատման կարևորագույն գործիք է արտաքին փորձաքննությունը, որի պարտադիր կիրառումը, ինչպես նշված է ինքնավերլուծության մեջ, շատ հաճախ կրում է ձևական բնույթ:

ՀՊՃՀ-ն ունի կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների մասին թարմացված, օբյեկտիվ և անկողմնակալ քանակական և որակական տեղեկատվության հրապարակումը ապահովող մեխանիզմներ: Բուհում ձևավորման փուլում են այդ հրապարակումների գնահատման մեխանիզմները:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ՀՊՃՀ-ում գործող կառավարման համակարգը միտված է առաքելության ու նպատակների իրականացմանը և ապահովում է որոշումներ կայացնելու կանոնակարգված գործընթաց: Սակայն Կրթության որակի վերահսկման և կառավարման (ԿՈՎԿ) բաժինն իր կարևորությամբ և իրավասություններով գործիք չի դիտվում կառավարման խորհրդի համար: Ներկայումս բուհի վարչակազմակերպական սխեման չի ապահովում վերոնշյալ կառույցի անկախ գործունեությունը: Այս կառույցի դիրքը շատ կարևոր է էթիկայի կանոնները պահպանելու և որակյալ կառավարում իրականացնելու տեսանկյունից:

Կառավարման խորհրդում ներգրավված ուսանողների զգալի քանակ կա, սակայն նրանց որակյալ և արդյունավետ գործունեության ցուցանիշներ չկան:

Հարցախույզերի ժամանակ դասախոսական կազմի և գործատուների մտահոգության հիման վրա պարզ դարձավ, որ դասախոսների ընդգրկումն մասնակցությունն ապահովված չէ կառավարման խորհրդում, ինչը խոչընդոտում է բուհի առաջընթացին և գործունեության արդյունավետությանը:

ՀՊՃՀ-ում առկա են կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորումներ և որպես դրանց մշտադիտարկման մեխանիզմ՝ սահմանված են տարեկան հաշվետվությունները: Բացակայում է միջնաժամկետ պլանավորումը, ինչի առկայությունը ավելի նպատակային կդարձներ կառավարման համակարգի աշխատանքը:

Ֆինանսական պլանավորումը իրականացվում է տարեկան կտրվածքով, ինչը նշանակում է, որ ամբողջ պլանավորումը չունի երկարաժամկետ բնույթ, և հաշվի են առնվում հիմնականում կարճաժամկետ գործողություններ:

Գիտության վրա ծախսերը հիմնականում չեն կրում ներդրումային բնույթ հետագա եկամուտների ակնկալման իմաստով: Չկա ռազմավարություն հետազոտությունը

դիտելու որպես եկամուտի հիմնական աղբյուր, իսկ ուսանողների վճարները՝ հավելյալ:

Այցերի ժամանակ բուհի անձնակազմից այդպես էլ չհաջողվեց պարզել, թե որոնք են տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծումը և կիրառումը գնահատող մեխանիզմները: Որպես տեղեկատվության հավաքագրման մեխանիզմ նշվում էին հարցումները, սակայն դրանք չեն իրականացվել պարբերաբար, ուստի լիարժեք հնարավորություն չեն տալիս արդյունավետության գնահատման համար:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ չափանիշ 2-ը բավարարում է պահանջներին, սակայն ունի որոշ նկատառումներ: ՀՊՃՀ-ում գործող կառավարման համակարգը միտված է առաքելության ու նպատակների իրականացմանը:

Ռազմավարական նպատակները բավականաչափ գործառնական են, և ներքին շահակիցները (աշխատակազմ և ուսանողներ) ներգրավված են կառավարման տարբեր մարմիններում, այնուամենայնիվ, ինչպես արդեն նշվել է, արտաքին շահակիցների հետ հաղորդակցման մեջ կան բացթողումներ: Առկա է տվյալների հավաքման մեխանիզմ, որը, սակայն, դեռևս ամբողջովին ներդրված չէ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 2-ին ***բավարար է:***

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

- ԿՈՎԿ Բաժնի զբաղեցրած տեղի և դիրքի վերանայում ՀՊՃՀ-ի վարչակազմակերպական համակարգում:
- Մեծացնել ՀՊՃՀ-ի կառավարմանը դասախոսական կազմի և գործատուների մասնակցության աստիճանը և բազմազանացնել մասնակցության ձևերը:
- Հստակեցնել ՀՊՃՀ-ում իրականացվող գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծումը և կիրառումը գնահատող մեխանիզմները և սահմանել, թե կոնկրետ որ ստորաբաժանումն է իրականացնելու և վերահսկելու այդ մեխանիզմների կիրառությունը:

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉՍՓԱՆԻՇ 3: *ՄԿԾ-երը համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:*

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

3.1 ՀՊՃՀ մասնագիտությունների կրթական ծրագրերն հիմնականում համահունչ են առաքելությանը և համապատասխանում են պետական կրթական չափորոշիչներին: Բուհում 2012 թվականից կարևորվել է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի մանրամասն նկարագրության գործընթացը, որի նպատակը ծրագրերի վերանայումն ու ըստ որակավորումների ակնկալվող վերջնարդյունքների շարադրելն է: Մինչ այդ նման մոտեցում ցուցաբերվել է միայն սահմանափակ քանակի մասնագիտությունների համար, չնայած երկար ժամանակ ձևավորվել է նմանատիպ փորձ:

Փորձագիտական խումբն արձանագրեց, որ ակնհայտ տարբեր նպատակներ և առանձնահատկություններ ունեցող մասնագիտական կրթական ծրագրերում ֆիզիկա և մաթեմատիկա հիմնարար առարկաներին հատկացված ժամաքանակները խիստ սահմանափակ են:

ՀՊՃՀ-ի մասնաճյուղերում մասնագետներ են պատրաստում տարածաշրջանի կարիքներին համապատասխան, ինչը մասնաճյուղերի շրջանավարտներին պահանջված է դարձնում: Համալսարանի և արտադրության կապի վկայություն է այն, որ «Էլեկտրաարդյունավետ տեխնոլոգիաներ և էներգետիկական մենեջմենթ» և «Կիսահաղորդչային ֆիզիկա և միկրոէլեկտրոնիկա» մասնագիտությունները բացվել են գործատուի անմիջական պատվերով:

Ուսանողներին հնարավորինս շուտ իրենց մասնագիտության հետ ծանոթացնելու արդյունավետ մեթոդներից մեկը պրակտիկան է: Այնուամենայնիվ, դասախոսական կազմի հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ ուսումնական պրակտիկայի ժամերը առաջին կուրսում փոխարինվել են պարտադիր կրթամասի դասընթացի ժամերով:

3.2 Փորձագիտական խմբի այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ առանձին մասնագիտությունների գծով զգալի նախապատրաստական աշխատանքներ են կատարվել ուսուցման ժամանակակից ինտերակտիվ մեթոդների ներդրման ուղղությամբ: Դասախոսների հետ հանդիպումները թույլ չտվեցին լիարժեք հասկանալ, թե ուսանողակենտրոն ուսուցմանը նպաստող կոնկրետ ինչ քաղաքականություն է իրականացվել դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդների ընտրության ժամանակ:

ՀՊՃՀ-ն, չնայած առանձին դեպքերի առկայությանը, այնուամենայնիվ բավարար ջանքեր չի գործադրել դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ամբողջական արդիականացման համար:

Փորձագիտական այցի ժամանակ պարզվեց, որ մասնաճյուղերում առկա են դասախոսությունների էլեկտրոնային տարբերակները, ինչը դյուրացնում է դասավանդման և ուսումնառության պրոցեսը:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների արդյունավետությունը գնահատվում է ուսանողական հարցումների միջոցով:

3.3 Ռեյթինգային համակարգը համալսարանում ներդրվել է դեռևս 1998թ., իսկ 2012-2013թթ. իրականացվել են ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման ռեյթինգային համակարգի կանոնակարգային հերթական շտկումներ և լրամշակումներ, ինչը հակասական է ընդունվում հանդիպումներին մասնակցած ուսանողների և դասախոսների կողմից: Հանդիպումների ժամանակ վերջիններս նշեցին, որ անհրաժեշտ է գնահատել ոչ թե սոսկ մասնակցությունը, այլ ակտիվ մասնակցությունը:

Ակադեմիական ազնվության ապահովման նպատակով քայլեր ձեռնարկվել են, մասնավորապես բողոքարկման համակարգի ներդրումը, որի կիրառումը գործնականում, ըստ ուսանողների, արդյունավետ չէ:

Գրագողության վերահսկման վերջնաձևավորված մեխանիզմներ դեռևս չկան, ձեռնարկվող առանձին միջոցառումները բավարար չեն, հատկապես ավարտական և մագիստրոսական աշխատանքների վերահսկման համար: Հանդիպումների ժամանակ պարզ դարձավ, որ միակ վերահսկող մեխանիզմն այստեղ այն է, որ ավարտական և մագիստրոսական աշխատանքների թեմաները չեն կարող կրկնվել 3 տարվա ընթացքում: Հասկանալի է, որ աշխատանքների թեմաների վերնագրերի չկրկնվելը չի կարող լինել գրագողության վերահսկման լիարժեք մեխանիզմ:

Քանի որ մասնագիտության կրթական ծրագրերի վերանայումն ըստ ակնկալվող վերջարդյունքների սկսվել է 2012 թվականից, ապա նախատեսվում է նաև գնահատման քաղաքականության վերանայում՝ ըստ կրթական վերջարդյունքների:

3.4 ՀՊՃՀ-ում 2003-2006 թվականներին սկսվել է փուլային անցում մագիստրոսի, ճարտարագետ հետազոտողի և բակալավրի կրթական ծրագրերով ուսուցման կրեդիտային համակարգի: Կրթական ծրագրերը մշակվել և համեմատվել են ռուսաստանյան և եվրոպական մի քանի համանման հաստատությունների կրթական ծրագրերի հետ՝ նպատակ ունենալով բարենպաստ պայմաններ ստեղծել ուսանողների և դասավանդողների շարժունության ապահովման համար:

Ինքնավերլուծության մեջ «Էլեկտրատեխնիկա, էլեկտրամեխանիկա և էլեկտրատեխնոլոգիաներ» և «Կիրառական մեխանիկա» բակալավրիական կրթական ծրագրերի և արտերկրի ճանաչված կրթական ծրագրերի բովանդակային համեմատման միջոցով ցույց է տրված այդ ծրագրերի կառուցվածքային

համապատասխանությունը (աղյուսակ 3.4): ՀՊՃՀ-ն ունի մի շարք ծրագրեր նաև օտարերկրացիների համար:

ՀՊՃՀ-ի Երևանյան կրթահամալիրում և մասնաճյուղերում բակալավրի, մագիստրոսի և հետազոտող ճարտարագետի կրթական ծրագրերով ուսուցումը իրականացվում է կրեդիտային համակարգով, ինչը հիմք է հանդիսանում բուհից բուհ ուսանողների անարգել տեղափոխության համար՝ նպաստելով ուսանողների շարժունության գործընթացին:

3.5 Ինքնավերլուծության զեկույցում նկարագրված է մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և արդյունավետության գնահատման ընթացակարգը՝ թե մեկ լրիվ շրջափուլ անցած և թե նոր ներմուծված ծրագրերի համար: Անձնակազմի հետ հանդիպման ընթացքում պարզ դարձավ, որ կրթական ծրագրերի արդյունավետության գնահատման և դրա հիման վրա որոշակի փոփոխությունների իրականացման համար հիմք են հանդիսանում շրջանավարտների շրջանում կատարվող հարցումների արդյունքները, գործատուների ներկայացրած պահանջները տվյալ ոլորտի մասնագետների կարողությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև աշխատաշուկայում տեղի ունեցող փոփոխություններն առհասարակ: Բացահայտեցինք նաև գործատուների պահանջով ստեղծվող նոր մասնագիտության մշակման դեպք՝ «Օրանժ Արմենիայի» հետ «Շարժվող օբյեկտների կապի միջոցներ» մասնագիտությունը:

2007-2009թթ. ՀՊՃՀ-ի բոլոր ֆակուլտետներում և տարածաշրջանային մասնաճյուղերում իրականացվել է ինքնավերլուծություն և գործունեության արդյունքների գնահատում: Ֆակուլտետների գործունեության որակի գնահատումն իրականացվել է ուսման որակի վրա էական ազդեցություն ունեցող 23 ցուցանիշների /ԳԱՑ-երի/ միջոցով, որոնց հիման վրա էլ կազմվել է ինքնավերլուծության հաշվետվություն և բարելավման միջոցառումների պլան: Հետագա վերլուծությունը պարզեց, որ դրանց միջոցով մասնագիտական կրթական ծրագրերի արդյունավետության գնահատման և բարելավման հնարավորությունները սահմանափակ են: Ելնելով վերոնշյալից՝ ՀՊՃՀ-ում մշակվել է ՄԿԾ մշտադիտարկման, արդյունավետության գնահատման, բարելավման քաղաքականություն և ընթացակարգեր (Հավելված 3.5.) և վերոհիշյալ ընթացակարգերը կիրարկվել են ՀՊՃՀ-ի բակալավրիատի «Կիրառական մեխանիկա», «Էլեկտրատեխնիկա, էլեկտրամեխանիկա և էլեկտրատեխնոլոգիաներ» կրթական ծրագրերի գնահատումն ու վերակառուցումը իրականացնելիս:

Համաձայն ինքնավերլուծության՝ մշտադիտարկման և արդյունավետության բարձրացման ընթացակարգերը կիրարկվել են բուհի ոչ բոլոր ՄԿԾ-ների նկատմամբ:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: Նորաստեղծ կրթական ծրագրերի դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները մշակելիս հաշվի են առնում առանձին դասընթացներից ուսանողների առաջադիմության տվյալները, կուրսային և ավարտական աշխատանքների արդյունքները, այնուամենայնիվ անհրաժեշտ է հաշվի առնել նաև ստացած կրթությունից ուսանողական բավարարվածության հարցումների արդյունքները: Դասավանդման ժամանակակից մեթոդների (ինտերակտիվ, problem-based education) ներդրումը կրթական գործընթացում բավարար չէ:

Փորձագիտական խմբի համար պարզ չէր, թե բակալավրիատի կրթական ծրագրերի ընդհանուր կրթության կառուցամասում նախատեսվում են արդյո՞ք փոփոխություններ միտված ուսանողների միջանձնային հարաբերությունների և կառավարման կարողությունների զարգացմանը, ինչպես նաև մասնագիտական էթիկայի ձևավորմանը:

Ակադեմիական ազնվության շրջագծի մեջ ներառված չեն ավարտական աշխատանքների ու մագիստրոսական թեզերի կատարման ընթացքում գրագողության, տեքստերի պատրաստի պատճենավորման և առանց համապատասխան հղումների օգտագործման փաստերը: Նկատի ունենալով, որ վերջին շրջանում ուսանողների կողմից ավելի հաճախակի է դարձել, հատկապես մագիստրոսական ատենախոսություն պատրաստելիս, գրագողության դեպքերը, փորձագիտական խումբը կարևորում է ուսանողների գիտելիքների հսկման և գնահատման ռեյտինգային համակարգի կանոնակարգում նախատեսել պարբերական ստուգումներ՝ նմանատիպ դեպքերը հայտնաբերելու ու կանխելու նպատակով:

Փորձագիտական խումբը դրական քայլ է համարում այն, որ ռեկտորի հրամանով այժմ բոլոր մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի համար կատարվում է ըստ կրթական վերջնարդյունքների բոլոր ծրագրերի վերակառուցում, իսկ դրա շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել կրթական ծրագրերի բովանդակային համեմատում արտերկրի հեղինակավոր բուհերի նույնատիպ ծրագրերի հետ:

Համալսարանն ունի կրթական ծրագրերի գնահատման և բարելավման փորձ, որը սակայն պետք է կիրառել բոլոր ծրագրերի համար, իսկ ՀՊՃՀ-ն այդ մեխանիզմները դեռ 3 կրթական ծրագրի համար է կիրառել: Վերանայման ընթացքում հաշվի չի առնվել այն հանգամանքը, որ ՀՊՃՀ-ում խախտված է մագիստրոսական ծրագրերում կրեդիտների բաշխման համամասնությունը՝ ընդունված անհրաժեշտ ստանդարտից քիչ է հատկացված գիտահետազոտական բաղադրամասին:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ չափանիշ 3-ը բավարարում է պահանջներին, սակայն ունի որոշ նկատառումներ: ՄԿԾ-երը համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս, սակայն այնուամենայնիվ կան որոշակի խնդիրներ կապված դասավանդման ժամանակակից մեթոդների

կիրառման, գրագողության դեմ պայքարի և ուսանողների գիտելիքների գնահատման հետ կապված:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 3-ին **բավարար է:**

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՊՃՀ-ն պետք է ավելացնի օտարերկրացիների համար նախատեսված ծրագրերի թիվը, ինչը կնպաստի ուսանողների շարժունությանը և ուսումնական գործընթացի միջազգայնացմանը:

Մագիստրոսական ծրագրերում ապահովել 120 կրեդիտների բաշխումն ըստ ակադեմիական և գիտական կրթամասերի 50:50 համամասնությունը:

Կրթական ծրագրերը ՀՊՃՀ-ի առաքելությանը էլ ավելի համապատասխանեցնելու նպատակով ցանկալի է կատարել հետևյալ քայլերը.

- ✓ հեռակա ուսուցման արդյունավետ կազմակերպման հարցում կրթական հատուկ գործիքակազմի ապահովում,
- ✓ միջամբիոնային և միջֆակուլտետային գիտակրթական համալիր ծրագրերի մշակում և իրականացում,

Անհրաժեշտ է կիրառել ժամանակակից համակարգչային տեխնոլոգիաները ավարտական աշխատանքներում ու մագիստրոսական թեզերում գրագողությունը բացահայտելու և կանխելու նպատակով:

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉՍՓԱՆԻՇ 4: *ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:*

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

4.1 Ուսանողների ընդունելության ամբողջ գործընթացը կազմակերպում և իրականացնում է Գնահատման և թեստավորման կենտրոնը, որը գործում է ՀՀ կառավարությանը կից: ՀՊՃՀ-ն այս գործընթացում ներգրավվում է մասնագիտությունների ցանկի առաջարկի ներկայացման, նոր մասնագիտությունների ներդրման վերաբերյալ հիմնավորումների մշակման, դիմորդների ընդունելության հայտերի հավաքագրման, ինչպես նաև համալսարանի վերաբերյալ գովազդային տեղեկատվության տարածման աշխատանքների միջոցով: Բակալավրի հեռակա ուսուցմամբ կրթական ծրագրերի, ինչպես նաև հեռակա և առկա ուսուցմամբ մագիստրոսի կրթական ծրագրերի գծով ընդունելությունն իրականացնում է ՀՊՃՀ-ն ՀՀ ԿԳՆ հաստատած պահանջներին համապատասխան: Բուհի ինքնավերլուծության զեկույցում առկա են ուսանողներին գրավելու մեխանիզմների ներդրման սեփական նախաձեռնությունների մի շարք օրինակներ: Այցերի ժամանակ պարզ դարձավ, որ նաև մասնաճյուղերում է նման գործընթաց իրականանում:

4.2 Ուսանողների կրթական կարիքների վերհանման նպատակով ՀՊՃՀ-ում ուսանողների շրջանում դասավանդման որակից, ստացած կրթությունից բավարարվածության վերաբերյալ պարբերաբար հարցումներ են անցկացվում: Կրթական կարիքների վերհանման և ուսանողներին հուզող հարցերի քննության առարկա դարձնելուն օգնում է ուսանողների պատշաճ ներգրավվածությունը համալսարանի կառավարման և գիտական խորհուրդներում, ինչպես նաև ֆակուլտետային խորհուրդներում: Այս հարցում կարևոր դերակատարություն ունի նաև ուսանողական խորհուրդը:

4.3 ՀՊՃՀ-ում գործում է կուրատորական ինստիտուտ, որն, ինչպես երևաց հանդիպումների ժամանակ, գործում է բավականին արդյունավետ: Ուսանողները փաստեցին, որ խորհրդատվության համար նախատեսված օրերը կանոնակարգված են և նպաստում են իրենց առաջադիմությանը: Մասնագիտական բնույթի խորհրդատվական աշխատանքը ներառված է դասավանդողների տարեկան բեռնվածքում: Խորհրդատվական գործառույթ է իրականացնում նաև Կարիերայի կենտրոնը: Ինչ վերաբերում է լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպմանը, ապա

փորձագիտական խմբի այցի ընթացքում ձևավորվեց այն կարծիքը, որ դրանք ունեն անկանոն բնույթ և միշտ չէ, որ իրականանում են:

4.4 Ինքնավերլուծության զեկույցից բխում է, որ ուսանողներին օժանդակելու և ուղղորդում տրամադրելու նպատակով աշխատակազմին դիմելու գործում համալսարանը լայնորեն օգտագործում է կուրատորական գործի մեջ ընդգրկված աշխատակիցներին: Ուսանողների հետ տեղի ունեցած հանդիպումներից այն տպավորությունը ձևավորվեց, որ, այո, ուսանողները հնարավորություն ունեն իրենց հուզող հարցերով դիմել վարչական աշխատակազմին, սակայն չկա հստակ սահմանված ժամանակացույց:

4.5 ՀՊՃՀ-ում գործում է կարիերայի կենտրոն: Նրա նախատիպը հիմնադրվել է 2001 թվականին՝ կարիերայի ուսանողական կենտրոն անվամբ: 2012 թվականին վերաբացվել է գործունեության ավելի լայն շրջանակով: Հանդիպումների ընթացքում դրական կարծիքներ հնչեցին այդ կառույցի գործունեության վերաբերյալ՝ ինչպես ուսանողների կողմից, այնպես էլ համալսարանի հետ համագործակցող գործատուների կողմից: Կարիերայի կենտրոնի ուժերով ստեղծվել է ամբողջական, մշտապես թարմացվող տեղեկատվական բազա, որը լուրջ աջակցություն կլինի շրջանավարտների համար աշխատատեղեր գտնելու գործում: Կարիերայի կենտրոնը նաև խորհրդատվական աշխատանք է տանում տարբեր մրցույթների մասնակցության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի ու անձնական որակները բացահայտող տվյալների պատշաճ մակարդակով ձևակերպելու համար շրջանավարտների հմտությունների զարգացման ուղղությամբ:

4.6 Ճիշտ է, ՀՊՃՀ-ն կարևորում ու խրախուսում է գիտահետազոտական աշխատանքներին ուսանողների մասնակցությունը, սակայն, դրա հետ մեկտեղ, ուսանողների ներգրավվածությունը գիտահետազոտական աշխատանքներում անբավարար է: Այստեղ լուրջ անելիքներ ունի նաև բուհի ՈԻԳԸ-ն: Ուսանողների ներգրավվածությանը խոչընդոտում է նաև ԿԳՆ-ի կողմից իրականացվող պլանավորման քաղաքականությունը, որը պետք է հետապնդի երկրի ճարտարագիտական հետազոտության կարողությունների զարգացումը. 2013թ.-ին ՀՊՃՀ-ին հատկացվել է տարկետման իրավունքով միայն 12 ասպիրանտական տեղ: Խոչընդոտող հանգամանք է նաև այն, որ ՀՊՃՀ-ում խախտված է մագիստրատուրայի կրթական ծրագրերում կրեդիտների բաշխման համամասնությունը՝ ընդունված անհրաժեշտ ստանդարտից քիչ է հատկացված գիտահետազոտական բաղադրամասին:

4.7 Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության ՀՊՃՀ-ում գործող մարմինը հիմնականում Ուսանողական խորհուրդն է: Համալսարանը ինքնավերլուծության մեջ նախանշել է ուսումնառողների իրավունքների պաշտպանության և

օրինականության պահպանման հանձնաժողովի ստեղծման մտադրության մասին: Նախատեսվում է, որ այդ հանձնաժողովը պետք է զբաղվի ուսումնառողների դիմում-բողոքների ընթացքի համակարգմամբ և ուսանողական խորհրդի հետ համատեղ իրականացնի ուսումնառողների իրավունքների պաշտպանությունը:

4.8 Կրթական, խորհրդատվական և այլ օժանդակող ծառայությունների մատուցման գնահատման և որակի ապահովման քաղաքականությունը ամրագրված է համալսարանի 2011-2015թթ. ռազմավարական պլանում, որի խնդիրներից է ուսուցման որակի գնահատման և ապահովման ներհամալսարանական համակարգի ներդրումը՝ բարձրագույն կրթության որակի ներքին արժևորման եվրոպական ENQA չափանիշների պահանջներին համապատասխան:

Հանդիպումների ժամանակ պարզ դարձավ, որ խորհրդատվական և այլ ծառայությունների մատուցման գնահատումը հիմնականում կատարվում է բանավոր և այս իմաստով հստակ մեխանիզմներ դեռևս վերջնական ձևավորված չեն:

ԴՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: Մտահոգիչ է հեռակա ուսուցման համակարգում սովորող ուսանողների թվաքանակի անհամեմատ աճը ի հաշիվ առկա համակարգի ուսանողների թվաքանակի: Անհրաժեշտ է, որ ՀՊՃՀ-ն ուսումնասիրի և վերհանի այս երևույթի պատճառները և միզուցե նաև վերանայի հեռակա ուսուցման համակարգի ընդունելության չափանիշները, և հատուկ ուշադրություն դարձնի կրթական ծրագրերի որակի ապահովման մեխանիզմներին: Վերջինս մնացել է մշակումների շրջանակից դուրս:

Դրական է, որ բուհը նախաձեռնում է ուսանողների հավաքագրմանն ուղղված մի շարք միջոցառումներ: Որպես դրական փորձ անհրաժեշտ է նշել Կապանի մասնաճյուղի գործունեությունն այս բնագավառում:

Ուսանողական հարցումների հարցաթերթերի բովանդակությունից պարզ է դառնում, որ դրանք հնարավորություն են տալիս գնահատել եղածը: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ մի շարք խնդիրներ՝ կապված ուսանողների կրթական կարիքների հետ, բուհի կողմից ամբողջությամբ չեն բացահայտվել: Ուսանողների հետ փորձագիտական խմբի հանդիպումների ժամանակ, ուսանողները կարծիք հայտնեցին, որ միջանկյալ և ավարտական քննությունների ժամանակացույցը ոչ միշտ է հարմար քննություններին պատշաճ պատրաստվելու համար:

ՀՊՃՀ-ն ուսանողներին տալիս է խորհրդատվություն տրամադրելու լայն հնարավորություն, և ուսանողները դրական են գնահատում բուհի մատուցած տվյալ ծառայությունը: ՀՊՃՀ-ում փոքր-ինչ անկանոն բնույթ ունի լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպումը: Ուսանողները անկաշկանդ դիմում են բուհի վարչական կազմին, չնայած դրա համար սահմանված չէ հստակ ժամանակացույց:

Չնայած ավարտական կուրսի ուսանողների և շրջանավարտների տվյալների բազայի առկայությանը՝ բացակայում են քանակական տվյալներ շրջանավարտների

մասնագիտությանը համապատասխանող աշխատանքներում ներգրավվածության, աշխատաշուկայի՝ շրջանավարտներից բավարարվածության վերաբերյալ:

Կարիերայի կենտրոնը մի քանի պրակտիկայի առաջարկ է բերել ՀՊՃՀ, ինչը կենտրոնի գործունեության արդյունավետության ցուցանիշ կարող է համարվել: Պետք է ավելացնել կենտրոնի համագործակցությունը բուհի այդ խնդիրներում պատասխանատու մարմինների հետ, քանի որ կարիերայի կենտրոնը, ճիշտ է, չի կարող փոխարինել հիմնական կառավարման մարմիններին, բայց կարող է խիստ ուժեղացնել դրանց արդյունավետությունը:

Գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողների ներգրավվածության ծավալը բավարար չէ, հիմնականում ներգրավված են ասպիրանտները, իսկ մագիստրատուրայի և բակալավրիատի ուսանողներ ընդգրկվածությունը բավարար չէ: Մասամբ դա պայմանավորված է բյուջետային ֆինանսավորում ունեցող գիտական թեմաների ոչ բավարար քանակով:

Ուսանողների իրավունքների պաշտպանությամբ զբաղվում է ուսանողական խորհուրդը: Նրա անկաշկանդ գործունեությանը կարող է խանգարել այն հանգամանքը, որ ՈԻԽ կանոնակարգն ընդունվում է համալսարանի գիտական խորհրդի կողմից: Սա սահմանափակում է անկախ գործունեությունը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալ փաստերը՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ չափանիշ 4-ը բավարարում է պահանջներին, սակայն ունի որոշ նկատառումներ:

Ուսանողների ներգրավվածությունը համալսարանի կառավարման գործընթացներում և խորհուրդներում լավ է համակարգված: Գիտահետազոտական աշխատանքներում ուսանողների ներգրավվածության ծավալը բավարար չէ, հիմնականում ներգրավված են ասպիրանտները, իսկ մագիստրատուրայի և բակալավրիատի ուսանողներ ընդգրկվածությունը բավարար չէ:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 4-ին **բավարար է:**

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

- Կուրատորական աշխատանքը պետք է արտացոլվի դասավանդողի տարեկան բեռնվածքում, ինչն անկասկած կմեծացնի կուրատորների պատասխանատվությունը և նրանց աշխատանքի արդյունավետությունը:
- Ստեղծել ուսանողների իրավունքների պաշտպանությամբ զբաղվող համալսարանական պաշտոնական մարմին, օրինակ, համալսարանի օմբուդսմենի ինստիտուտ:

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ և ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ 5: *ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունը ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:*

ԱՐԴՅՈՒՔՆԵՐ.

5.1 ՀՊՃՀ-ում գործում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի մրցութային ընտրության կարգ: Ուսումնաօժանդակ կազմը համալրվում է հիմնականում նոր շրջանավարտներով, որոնք ուսումնառության ընթացքում դրսևորել են բարձր առաջադիմություն և համապատասխան որակներ: Կրթական ծրագրերն իրականացնելիս առանձին դեպքերում արտաքին համատեղության կարգավիճակով հրավիրվում են արտադրական մեծ փորձառություն ունեցող, արտահամալսարանական հիմնարկներում աշխատող բարձր որակավորում ունեցող մասնագետներ: Երևանյան կրթահամալիր և մասնաճյուղեր կատարած այցերի ընթացքում պարզվեց, որ համատեղությամբ աշխատող դասախոսական կազմի հարաբերական մասնաբաժինը տարբեր մասնագիտությունների դեպքում խիստ տարբեր է: Կան ամբիոններ, որոնցում համատեղողներն ավելի շատ են, քան հիմնական աշխատողները:

5.2 ՀՊՃՀ-ում առկա են յուրաքանչյուր կրթական ծրագրում ներառված դասընթացները դասավանդող մասնագետների համար սահմանված հատուկ պահանջներ, օրինակ՝ մագիստրատուրայում և հետազոտողի ծրագրով դասավանդելու համար պարտադիր է բնագավառին համապատասխանող գիտությունների դոկտորի կամ թեկնածուի գիտական աստիճան ունենալը: Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի աշխատանքի որակի գնահատումն իրականացվում է մրցութակնոտրակտային գործընթացի շրջանակներում աշխատանքային պայմանագրերի միջոցով՝ հիմք ընդունելով նախորդող ժամանակահատվածում ուսումնական, գիտական, մանկավարժական և հասարակական գործունեության ցուցանիշները: Դասախոսի վերընտրվելու պարագայում կարևորվում են նաև «դասախոսը ուսանողի աչքերով» սոցիոլոգիական հարցումների ցուցանիշները:

5.3 Դասախոսական կազմի պարբերական գնահատումը ՀՊՃՀ-ում իրականացվում է երեք բաղադրիչի գործադրմամբ. դասախոսի գնահատում՝ 1) ամբիոնի վարիչի կողմից դասալուսման արդյունքում ձևավորված կարծիքի հիման վրա, 2) դասախոսի գիտահետազոտական գործունեության արդյունքների հիման վրա, 3) ուսանողների շրջանում անցկացվող անանուն հարցումների հիման վրա:

Տարակուսանք է առաջացնում այն, որ ինքնավերլուծության զեկույցի մեջ բերվող միջին միավորներն ըստ ամբիոնների տատանվում են 4,2 – 4,8 տիրույթում: Հանդիպումների ընթացքում դասախոսների կողմից դժգոհություն եղավ, որ իրենք ուսանողական հարցման արդյունքների մասին տեղեկանում են միայն ընտրությունից ընտրություն: Ասվեց նաև, որ լավագույն դեպքում իմանում են վերջնական միջին միավորը, իսկ ինչ բաղադրիչներից է այն գոյացել, տեղյակ չեն լինում:

5.4 ՀՊՃՀ-ում դասախոսական կազմի վերապատրաստումը պլանավորվում և իրականացվում է դասախոսների կատարելագործման կենտրոնի միջոցով: Ինքնավերլուծության մեջ մանրակրկիտ նկարագրված են համապատասխան ընթացակարգերն ու վերջին մի քանի տարիների վերապատրաստման տվյալներն ըստ ֆակուլտետների: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբը համոզվեց, որ բուհը, կարևորելով դասախոսների վերապատրաստման գործընթացը, վերջերս զգալի աշխատանք է կատարել կենտրոնին նոր տարածք հատկացնելու և ժամանակակից համակարգչային սարքավորումներով կահավորելու ուղղությամբ: ՀՊՃՀ-ի Գյումրու, Վանաձորի և Կապանի մասնաճյուղերի դասախոսների որակավորման բարձրացման դասընթացները կազմակերպվում են երևանյան կրթահամալիրի դասախոսների կատարելագործման կենտրոնի դասընթացների շրջանակներում: Դասախոսների վերապատրաստման համար մասնաճյուղերում առկա են նաև հեռատեսակապի արդիական միջոցներ, ինչն անշուշտ նպաստում է մասնաճյուղերում դասախոսների որակավորման բարձրացմանը: Մասնաճյուղերում փորձագիտական խմբի հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ դասավանդողների մի մասը դեռևս չի ներգրավվել նշված գործընթացներում և որ այս բնագավառում անշուշտ դեռ զգալի անելիքներ կան: Վերջին հինգ տարիներին վերապատրաստված դասախոսների թիվը հեռու է բավարար լինելուց: Բացի դասախոսների կատարելագործման կենտրոնի գործունեությունից, մասնագիտական որակավորման բարձրացման և կատարելագործման նպատակով համալսարանում պլանավորվում և իրականացվում են հրավիրված գիտնականների և մասնագետների դասախոսություններ, հեռավար դասախոսություններ, միջազգային գիտաժողովներ: Ինքնավերլուծության մեջ բերված են ՀՊՃՀ-ի միջազգային գիտական համագործակցության օրինակներ (Ֆրանսիայի Ռենն քաղաքի Կիրառական գիտությունների ազգային ինստիտուտ (INSA, France), Ամերիկայի Իլինոյսի համալսարան (University of Illinois at Urbana-Champaign, USA)): Անկասկած նման միջազգային համագործակցության ընդլայնումն ու շարունակականությունը նոր մակարդակ ապահովում են մասնագիտական որակավորման բարձրացման բնագավառում: Այցերի ժամանակ բացահայտվեց դասախոսական կազմի կարիքներից մեկը՝ անգլերեն լեզվի իմացության ոչ պատշաճ մակարդակը: Չնայած ՀՊՃՀ Շարունակական կրթության կենտրոնում կազմակերպվող վերապատրաստման դասընթացների կազմում ներառված է նաև անգլերեն լեզվի

կատարելագործման բաղադրիչը, սակայն իրականացված գործողությունները ցանկալի արդյունք չեն ապահովում:

5.5 Դասախոսական կազմի միջին տարիքը բավականաչափ բարձր է, ինչը վկայում է այն մասին, որ բավարար աշխատանք չի տարվել երիտասարդ կադրերով համալրման և այդ կադրերին շահագրգռելու ուղղությամբ: Ինժեներական մասնագիտությունների գծով բավականաչափ փոքր է դոկտորի գիտական աստիճան ունեցող դասախոսների քանակը, և գնահատված չէ դաշտում առկա մեծ փորձ ունեցող ինժեներների առկայությունը: Պարզ դարձավ, որ պրոֆեսորադասախոսական կազմի բնականոն սերնդափոխության համար կառավարության կողմից վերջին տարիներին հատկացվող տարեկան 12-13 ասպիրանտական տեղերը բավարար չեն տաղանդավոր շրջանավարտներին համալսարանական հետազոտություններում ներգրավելու համար: Հանդիպումների ժամանակ բացահայտվեց, որ ՀՊՃՀ մասնաճյուղերում ընդունելության կրճատման պատճառով ակադեմիական փոքր խմբերի ձևավորումը բերում է դասախոսների աշխատավարձի կրճատման: Ինքնավերլուծության մեջ աղյուսակ 5.3-ում բերված են պրոֆեսորադասախոսական կազմի համալրման տվյալները ասպիրանտուրան ավարտած շրջանավարտների թվից: Բերված տվյալները նույնպես վկայում են այն մասին, որ պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի երիտասարդացման ոլորտում համալսարանի որդեգրած քաղաքականությունը ցանկալի տեմպերով չի ընթանում: Համաձայն ՀՊՃՀ-ի կողմից ներկայացված տվյալների՝ համալսարանի որոշ ամբիոններում արտաքին համատեղությամբ աշխատող դասախոսների քանակը խիստ զգալի է, ինչն անկասկած չի նպաստում ամբիոնի՝ որպես ինքնուրույն գիտական ստորաբաժանման կայացմանը: Հատուկ կառավարման քաղաքականություն և մեխանիզմներ այդ իրավիճակի վերահսկման համար բուռն չբացահայտվեցին: Մասնաճյուղերում պատկերն ավելի դրական էր: Շատ ավելի ցածր էր դասախոսների միջին տարիքը, և արտաքին համատեղողների թիվը ամբիոններում գերակշռող մաս չէր կազմում:

5.6 Ինքնավերլուծության մեջ նշված է, որ համալսարանի դասախոսների աշխատանքի արդյունավետության բարձրացման համար բարեխիղճ դասախոսները խրախուսման են արժանանում: Հավելված 5.14-ում բերված օրինակներում խրախուսվել է բազմավաստակ մանկավարժների երկարամյա աշխատանքը, ինչն անշուշտ դրական երևույթ է, սակայն նշված չէ օրինակ, երբ դասախոսը խրախուսվել է որոշակի կարճ ժամանակահատվածում իր ծավալած արդյունավետ գիտամանկավարժական գործունեության համար: Հանդիպումների ժամանակ պարզվեց, որ գոյություն ունեն այլ, ոչ ֆորմալ ընթացակարգեր: Գործուղումների ժամանակ աշխատավարձը պահպանվում է, դասախոսները ազատորեն մասնակցում են այլ կազմակերպությունների կողմից իրականացվող մասնագիտական ծրագրերին, «լավագույն հողվածաշար» և այլ անվանակարգերով

մրցանակաբաշխություններին: Բուհը չի խոչընդոտում դասախոսների մասնագիտական որակների զարգացմանը, բայց և այնպես անհրաժեշտ ռեսուրսների տրամադրումը դեռևս բավարար չէ:

5.7 Վարչակառավարչական համակարգը վերջին տարիներին կառուցվածքային փոփոխությունների է ենթարկվել: Ինքնավերլուծական զեկույցի այս հատվածում հիմնականում նկարագրվում են այդ փոփոխությունները: Հանդիպումների ընթացքում պատասխան չտրվեց այն հարցին, թե ինչպես է իրականացված վերակառուցումը նպաստելու նշված խնդիրների լուծմանը, կամ ինչ ցուցիչներով կարելի է չափել այս ոլորտում առկա ձեռքբերումները: Բուհում նախատեսվում է իրականացնել վարչակազմի գործունեության արդյունավետության պարբերական գնահատման գործընթաց:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ՀՊՃՀ-ն յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի համար սահմանել է պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ, սակայն արդյունավետության տեսանկյունից այդ քաղաքականությունը և մեխանիզմները չեն գնահատվել: Նման քաղաքականությունը անընդհատ ուշադրության կարիք ունի հայաստանյան իրականության մեջ:

Հատուկ մեխանիզմներ չեն կիրառվում առնվազն կարճաժամկետ գործողություններում միջազգային կարող ուժերի ներգրավման համար, օրինակ՝ նոր ռազմավարություններ և փոփոխություններ պլանավորելու գործընթացում:

ՀՊՃՀ-ն ունի դասախոսական կազմի պարբերական գնահատման համար սահմանված քաղաքականություն: Գնահատման ձևերից մեկն էլ ուսանողական հարցումներն են, որի արդյունքները երևանյան կրթահամալիրում հաճախ չեն ներկայացվում դասախոսներին, իսկ եթե ներկայացվում են, ապա ոչ մանրակրկիտ՝ ըստ հարցերի և տրվում է ամփոփ գնահատական: Այս դեպքում գնահատումները չեն կարող տանել որակի բարելավման, քանզի դասախոսները, չտեղեկանալով իրենց թերացումներից, չեն կարող շտկել դրանք:

Անհրաժեշտ է սահմանել դասախոսների գնահատման բազմագործոն համակարգ:

ՀՊՃՀ դասախոսական կազմի կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումները իրականացվում են հիմնականում դասախոսների կատարելագործման կենտրոնի միջոցով:

Կենտրոնը պետք է ուշադրություն դարձնի անգլերեն լեզվի դասընթացներին և իր վերապատրաստումների շրջանակներում ներգրավի նաև մասնաճյուղերի դասախոսական կազմին:

Ինքնավերլուծության զեկույցի աղյուսակ 5.4-ում և նկ. 5.5-5.7-ում ներկայացված համալսարանի երևանյան կրթահամալիրի և Գյումրու մասնաճյուղի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի մասնագիտական առաջընթացի դինամիկան՝ 2008/2009 – 2011/2012 ժամանակաշրջանի համար, չի խոսում

համալսարանի օգտին: Երևանյան կրթահամալիրում միայն պրոֆեսորների թվի աճ է արձանագրվել, մնացած դեպքերում դինամիկան բացասական է: Պրոֆեսորադասախոսական որակական կազմի նման ցուցանիշները մտահոգիչ են: Պրոֆեսորադասախոսական կազմով ապահովվածությունն այնքան էլ երաշխավորված չէ ՀՊՃՀ-ում՝ ելնելով ամբիոններում դասախոսների միջին տարիքի բարձր ցուցանիշներից, արտաքին համատեղողների գերակշռող թվաքանակից և որոշ մասնագիտությունների գծով դոկտորի գիտական աստիճան ունեցողների նվազ թվաքանակից: Իրավիճակը կարծես թե ավելի դրական է մասնաճյուղերում: Օրինակ՝ Գյումրու մասնաճյուղում բավարար է դոկտորի գիտական աստիճան ունեցողների թիվը:

Համալսարանում դեռևս չեն հիմնվել հստակ մեխանիզմներ լավագույն մանկավարժական-մեթոդական փորձի պարզևատրման, ինչպես նաև դասախոսի աշխատանքի խրախուսման նպատակով: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ դրանք ամրագրված են 2011-2015թթ. ռազմավարական պլանում:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ չափանիշ 5-ը մասամբ է բավարարում պահանջներին և ունի որոշ նկատառումներ: ՀՊՃՀ-ն յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի համար սահմանել է պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող հստակ պահանջներ, սակայն արդյունավետության տեսանկյունից այդ քաղաքականությունը և մեխանիզմները չեն գնահատվել: Կա վերապատրաստումների իրականացման խնդիր, հատկապես կապված դասավանդման ժամանակակից մեթոդների կիրառման և անգլերեն լեզվի բարելավման տեսանկյունից:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 5-ին **մասամբ է բավարար:**

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

- Պրոֆեսորադասախոսական կազմի ընտրության մեխանիզմները ավելի հասանելի դարձնել պոտենցիալ արտաքին կադրերի համար:
- Որակյալ կրթություն ապահովելու նպատակով սահմանել տարբերակված աշխատավարձ դասախոսների համար:
- ՀՊՃՀ-ում, մասնավորապես Երևանյան կրթահամալիրում, դասախոսներին պարտադիր կերպով ներկայացնել ուսանողական հարցումների արդյունքներն ըստ հարցաշարի մանրակրկիտ բովանդակության և դրանք քննարկման դնել ամբիոնի նիստերում:
- ՀՊՃՀ-ում պրոֆեսորադասախոսական կազմի բնականոն սերնդափոխության նպատակով մշակել գիտամանկավարժական կադրերի պատրաստման հստակ քաղաքականություն: Բուհը պետք է ջանքեր գործադրի ասպիրանտական տեղերի թվի զգալի աճ ապահովելու համար:

VI. ՀԵՏԱԳՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

ԶՍՓԱՆԻՇ 6: *ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:*

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

6.1 Հետազոտական ոլորտում ՀՊՃՀ հետաքրքրություններն ու հավակնություններն արտահայտող ռազմավարությունը ներկայացված է ռազմավարական պլանում: Այս չափորոշի շարադրանքը ինքնավերլուծության գեկույցի մեջ շատ ընդհանրական բնույթ է կրում և ամբողջությամբ չի բացահայտում համալսարանի համար գերակա համարվող ուղղությունները:

Այցերի ժամանակ պարզվեց, որ ռազմավարական պլանում ամրագրված մի շարք դրույթների իրագործմանը հետազոտական ոլորտում խոչընդոտում է ֆինանսավորումը: Ռազմավարական պլանում նշված են ֆինանսավորման ակնկալվող աղբյուրները:

Փորձագիտական խմբի կողմից հանդիպման հրավիրված հետազոտական բաժինների ղեկավարները ներկայացրեցին իրենց ոլորտներում իրականացված հետազոտությունների կարևորագույն արդյունքները: Ղեկավարները նշեցին, որ համալսարանի ռազմավարական պլանի 7-րդ հատվածը վերաբերում է հետազոտությանը, և այս հատվածը (ինչպես և ռազմավարական պլանի մյուս հատվածները) ունի առաջընթացի գնահատման կողմնորոշիչ ցուցանիշներ:

Համալսարանում գիտությունը դեռևս չի դարձել եկամուտ բերող շարժիչ ուժ: Հիմնականում գոյատևման և եղածը պահելու խնդիր է լուծվում:

6.2 ՀՊՃՀ-ն իր ռազմավարական պլանում նախանշել է հետազոտության ոլորտում երկարաժամկետ ռազմավարության հիմնական ուղղությունները, որոնք գործողությունների պլան չեն կարող դիտարկվել: Միջնաժամկետ և կարճաժամկետ ծրագրերը վերաբերվում են գիտական արդյունքների առևտրայնացմանը, արդյունաբերական ձեռնարկությունների հետ համատեղ հետազոտությունների իրականացմանը, պայմանագրային աշխատանքների կատարմանը և դրանցում մասնաճյուղերի հնարավորությունների օգտագործմանը:

Ամբիոնները կատարում են հետազոտություններ, յուրաքանչյուրն իր ուղղվածությամբ, սակայն չկա հետազոտությունների ոլորտի ընտրության հստակ քաղաքականություն: Համագործակցություն կա արտաքին և ներքին շուկայի հետ, այդուհանդերձ ամկա է անբավարար ֆինանսավորում:

6.3 Այս չափորոշի տակ բավականին մանրամասն նկարագրված են այն գործընթացներն ու ֆինանսական աղբյուրները, որոնք օգտագործվել են հետազոտությունների իրականացման համար:

Բուհում իրականացվում է այլ համալսարանների և գիտահետազոտական ինստիտուտների, արդյունաբերական ձեռնարկությունների հետ համագործակցություն, ինչը կնպաստի գիտահետազոտական ոլորտի զարգացմանը: Փորձում են նաև լուծել կրթության ու գիտության ինտեգրման խնդիրը: Կազմակերպվում են գիտական սեմինարներ, գիտաժողովներ և այլ միջոցառումներ, որոնք հետազոտությունների իրականացմանը նպաստող քաղաքականության մի տեսակ են: Այնուամենայնիվ, այս միջոցառումներում դասախոսական անձնակազմի և ուսանողների քիչ ներգրավվածություն կա:

Համալսարանում գործում են 17 բազային ֆինանսավորմամբ լաբորատորիաներ, կատարվում են դրամաշնորհային 12 գիտական ծրագրեր (թեմաներ), իրականացվում են տնտեսալսմանագրային աշխատանքներ, կատարվում են մի շարք միջազգային դրամաշնորհային ծրագրեր: Չնայած այս ամենին, ֆինանսական միջոցների հատկացված ծավալը բավարար չէ լաբորատորիաները գիտական նոր սարքավորումներով հարստացնելու և պատշաճ մակարդակով գիտական հետազոտություններ իրականացնելու համար: Մասնաճյուղերում այս ուղղությամբ տարվող աշխատանքները, մեղմ ասած, բավարար չեն:

6.4 ՀՊՃՀ-ն հետաքրքրված է հետազոտության միջազգայնացմամբ, սակայն հստակ կանոնակարգված քաղաքականություն չկա այդ առումով: Իրականացվում են որոշակի քայլեր՝ բուհը ֆինանսավորում է գիտական գործուղումների մի մասը, սակայն այդ հարցը հիմնականում այլ կերպ է լուծվում. գտնում են հովանավոր կամ դասախոսն ինքն իր միջոցներով է մեկնում: Հետազոտական բաժինների ղեկավարները կարողացան միջազգային համագործակցության շատ օրինակներ բերել, ներառյալ Հայաստանում անցկացված միջազգային գիտաժողովները և մի քանի արտերկրի գիտակրթական հաստատությունների հետ միասին իրականացրած ծրագրերը: Այնուամենայնիվ, ներկայացված քանակը չի կարող ապահովել համալսարանի պրոֆեսորադասախոսական կազմի զգալի մասնակցություն վերոհիշյալ գործընթացներում:

Փորձագիտական խումբը հետազոտական բաժինների աշխատակիցներին հարցրեց նաև Արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչության մասին, որն ունի առանձին բաժին, որը զբաղվում է դրամաշնորհային ծրագրերով և բաժին, որը զբաղվում է միջազգային համագործակցության հիմնախնդիրներով: Հետազոտական բաժինների աշխատակիցները հնչեցրին այն կարծիքը, որ այդ բաժնի աշխատանքները վերաբերում են միայն դասախոսական և վարչական կազմերին, իսկ հետազոտական գործունեության շրջանակներում հետազոտական բաժիններն իրենք են անմիջականորեն կնքում իրենց պայմանագրերը արտաքին գործընկերների հետ:

Գիտական հրապարակումների մեջ քիչ են այն աշխատանքները, որոնք տպագրվել են ազդեցության գործակից ունեցող միջազգային առաջատար գիտական պարբերականներում:

6.5 Չափորոշի վերլուծության շարադրանքը թերի է: Նրանում բավարար չափով լուսաբանված չեն այն մեխանիզմները, որոնք ՀՊՃՀ-ն կիրառում է հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման իրագործման համար:

Ինքնավերլուծության մեջ նշված է, որ մագիստրոսական և ճարտարագետ-հետազոտողի կրթական ծրագրերի ուսումնական պլաններում և առարկայական ծրագրերում ընդգրկվում են համալսարանի գիտական հետազոտությունների արդյունքները, իրականացվում են մասնագիտական հատուկ դասընթացներ և գիտական սեմինարներ: Սակայն հանդիպումների ժամանակ ՀՊՃՀ-ի անձնակազմը չկարողացավ բավարար օրինակներ բերել հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցման մեխանիզմների առկայության վերաբերյալ:

Պրոֆեսորադասախոսական կազմի համագործակցությունը ուսանողական գիտական ընկերության հետ թույլ է: Այս առումով փորձում են որոշակի քայլեր ձեռնարկել:

ԴՄՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ : Փորձագիտական խումբը առավել կարևորում է այս չափանիշը, քանի որ հետազոտության (նոր գիտելիքի) առկայությունը նախ և առաջ բխում է դասական համալսարանի սահմանումից, մյուս կողմից բուհում գիտության և կրթության ինտեգրման հետագա խորացումը հզոր խթան է բարձրորակ ինժեներական կադրերի պատրաստման գործում:

Չափանիշում պահանջվող հետազոտությունների հստակ քաղաքականությունը ներկայացնելու փոխարեն ինքնավերլուծության զեկույցի այս հատվածում հիմնականում խոսվում է հետազոտությունների հրապարակայնության մասին՝ սեմինարներ, հոդվածներ, ամսագրեր, պատենտներ, ծրագրեր, մրցույթներ: Մրանք բոլորը շատ դրական են, բայց այդքան էլ չեն բացահայտում հետազոտությունների քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը:

ՀՊՃՀ-ում բացակայում է կապը հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի միջև, ինչը նվազեցնում է բուհի գործունեության արդյունավետությունը: Հավելված 6.11-ում ներկայացված են նաև ՀՊՃՀ աշխատակիցների կողմից 2010-2012 թթ հայաստանյան և միջազգային ամսագրերում տպագրված աշխատանքների ցանկը, մասնակցությունը միջազգային գիտաժողովներին: Ներկայացված թվերը (ֆինանսական և հոդվածների քանակը) բավարար չափով չեն արտահայտում նախ հետազոտական աշխատանքների արդյունավետության աստիճանը, ուսանողների և երիտասարդ գիտնականների ներգրավվածության մակարդակը, ինչպես նաև

գիտնականների կողմից ստացված արդյունքների ներառումը ուսումնական պրոցեսում:

Այսպես, ակնհայտ է, որ պետություններից ֆինանսավորվող ծրագրերի ֆինանսավորումը (այն 2012թ-ին կազմել է ընդամենը 154. 225 մլն. դրամ) հանգեցրել է համալսարանի գիտական ներուժի ոչ բավարար ներգրավվածությանը գիտական և տեխնոլոգիական հետազոտություններում: Մտահոգիչ է համալսարանի բոլոր մասնաճյուղերում բազային գիտահետազոտական լաբորատորիաների բացակայությունը: Բնականաբար ֆինանսավորման նման ծավալները բացառում են գիտական լաբորատոր սարքերի պարկի պարբերաբար նորացումը և հզորացումը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը եզրակացնում է, որ համալսարանում հետազոտական արդյունավետ գործունեությանը էապես խոչընդոտում է անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայությունը:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 6-ին **մասամբ է բավարար:**

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

- Հիմք ընդունելով գիտելիքահենք տնտեսություն ստեղծելու կառավարության որդեգրած քաղաքականությունը՝ հստակեցնել հաստատության գիտական հետազոտությունների ռազմավարական ուղղությունները:
- Ապահովել հետազոտության և ուսումնական գործընթացի կապը: Ուշադրություն դարձնել ուսանողների մասնակցությանը հետազոտական աշխատանքներում:
- Ելնելով բուհի առանձնահատկություններից՝ ավելացնել տնտայամանագրային հիմունքներով կատարվող աշխատանքների ծավալը:
- Խթանել գիտական հրապարակումները բարձր ազդեցության գործակից ունեցող միջազգային առաջատար գիտական պարբերականներում:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ 7: *ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության և նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:*

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

7.1 ՀՊՃՀ-ն ունի մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ուսումնական միջավայր:

Ինչպես կենտրոնական կրթահամալիրը, այնպես էլ մասնաճյուղերն ունեն մարզական դահլիճներ, մարզադաշտեր: Երևանում կա նաև լողավազան: Առկա են նաև գիտաժողովների, սեմինարների, ուսանողական միջոցառումների, ինչպես նաև հեռակոնֆերանսների համար նախատեսված դահլիճներ, որոնք հազեցած են համապատասխան տեխնիկական միջոցներով: Գործում են բուժկետեր, սննդի սպասարկման կետեր, արհեստանոցներ, ուսանողների ժամանցի կազմակերպման վայրեր, լաբորատորիաներ:

Համալսարանի գրադարանում առկա է ինտերնետային տեղեկատվական ռեսուրսների օգտագործման գործիքամիջոցների համալրման շարունակական գործընթաց: Հանդիպումների ժամանակ ուսանողները դժգոհեցին գրականությունից՝ հիմնավորելով, որ օգտագործվող դասագրքերը հիմանականում հայերեն չեն: Պարզվեց նաև, որ նոր տպագրված գրքերը հաճախ չեն հասնում մասնաճյուղեր:

Մեկ ուսանողի համար պետականորեն սահմանված 8 քառ.մ տարածք չեն ապահովում բուհի երևանյան կրթահամալիրը (4,5 քառ. մ) և Գյումրու մասնաճյուղը (4 քառ. մ): Այս իմաստով համեմատաբար բարվոք է վիճակը Վանաձորի և Կապանի մասնաճյուղերում: Վանաձորի և Կապանի մասնաճյուղերում իրականացվում են շենքերի և լաբորատորիաների նորոգման աշխատանքներ, դասասենյակները հարմարավետ ու լուսավոր են:

7.2 Ինքնավերլուծության համաձայն՝ ՀՊՃՀ-ի աշխատողների միջին ամսական աշխատավարձի աճը 2006թ. նկատմամբ, հնգամյակի վերջում Երևանում կազմել է 62%՝ պլանում նշված առնվազն 50%-ի դիմաց: Աճի իմաստով նման պատկեր գոյություն ունի նաև մասնաճյուղերում: Մտահոգիչ է այն հանգամանքը, որ չի հաջողվել կատարել զարգացմանն ուղղվող միջոցների ներդրման անհրաժեշտ ծավալները: Աղյուսակ 3-ում բերված է նախատեսված հատկացումների բաշխումն ըստ տարիների զարգացման և սարքավորումների հոդվածներով, և չկա

վերլուծությունն այն բանի, թե այդ միջոցները արդյոք բավարար են ռազմավարական պլանում նշված նպատակները իրականացնելու համար:

7.3 Բուհը սահմանում է տարեկան կողմնորոշիչ համամասնություններ՝ համալսարանի զարգացմանը, աշխատանքի վարձատրությանն ու ենթակառուցվածքի պահպանմանն ուղղված միջոցների ծավալների միջև: Սակայն, թե ինքնավերլուծությունից և թե հանդիպումների ժամանակ առաջադրված հարցերին տրված պատասխաններից հետևում է, որ ըստ հասույթի նախատեսված ծավալները բխում են ընդամենը բուհի ֆինանսական հնարավորություններից:

7.4 Փորձագիտական խումբը դրական փաստ է համարում ճարտարագիտական խոշորագույն ներդրումային ծրագրի մեկնարկը, որով նախատեսվում է համալսարանում գործող 6 ֆակուլտետների համար ազգային ճարտարագիտական լաբորատորիաների (Armenian National Engineering Laboratories (ANEL)) ստեղծումը: Փորձագիտական խումբը նշում է, որ այս նախագիծը բեկումնային է տեխնիկական կրթության ոլորտում և կարող է լավ հիմք հանդիսանալ կրթության որակի բարձրացման համար:

Մտահոգիչ է, որ որոշ ուսումնական լաբորատորիաներ չեն համապատասխանում արդի պահանջներին: Մասնավորաբար, ֆիզիկայի լաբորատորիայի սարքավորումները շատ հին են, կան չգործող սարքեր, իսկ որոշ փորձեր էլ դպրոցական մակարդակի են:

7.5 ՀՊՃՀ-ում 2011/2012 ուստարվանից ներդրված է Mulberry էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգ, որը հնարավորություն է տալիս վարչական աշխատակազմին իրականացնել վերոնշյալ գործընթացը էլեկտրոնային տարբերակով: Համակարգը հնարավորություն է ընձեռում դիմողին ցանկացած պահի էլեկտրոնային եղանակով հետևելու իր դիմումի ընթացքին և տվյալ պահին դիմումը տնօրինող աշխատակցից ստանալու համապատասխան տեղեկություն կամ պարզաբանում խնդրո առարկա հարցի հետագա կարգավորման վերաբերյալ

7.6 Հանդիպումների ժամանակ ուսանողները փաստեցին, որ պարբերաբար իրականացվում են բուժստուգումներ: ՀՊՃՀ-ում առողջության պահպանմանն ուղղված ծառայությունները մատուցվում են բուժկետերի միջոցով, որնք տեղակայված են 2-րդ, 7-րդ և 21-րդ մասնաշենքերում: Նմանատիպ ծառայություններ մատուցվում են բոլոր երեք մասնաճյուղերում: Համալսարանում անվտանգության պահպանման պարտականությունները պայմանագրային հիմունքներով իրագործվում է «Լեգիոն Ե. Ս. Է » ՍՊԸ մասնագիտացված կառույցի կողմից (Հավելված 7.5):

Սանիտարահիգիենիկ պայմաններն անբավարար են բուհի որոշ մասնաշենքերում: Որպես թերություն կարելի է նշել նաև հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողների համար շենքային պայմանների ոչ հարմարեցվածությունը:

7.7 Ուսանողների շրջանում պարբերաբար իրականացվում են հարցումներ՝ ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության վերաբերյալ: Դասավանդողների շրջանում նմանատիպ հարցումներ մինչ օրս չի իրականացվել, սակայն ՄԿԾ-ի վերանայման և տարեկան մոնիթորինգի շրջանակներում պլանավորվում է մշակել և ներդնել այդպիսի գործառույթ ևս:

ԴՍՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ : Ուսումնական և ուսումնասօժանդակ մակերեսների ծայրահեղ պակաս կա մասնավորապես Գյումրիում և Երևանում: Առաջընթաց քայլ է առցանց ուսուցման լաբորատորիաների կառուցումը թե Երևանի կրթահամալիրում, թե մասնաճյուղերում:

Դրական է, որ ՀՊՃՀ-ն ունի ընդլայնված էլեկտրոնային գրադարան և ուսանողները դրանից շատ գոհ են: Խնդիր է օտարալեզու գրականության գերակշռումը, կա հայալեզու գրքերի, մասնավորապես՝ դասագրքերի պակաս:

Տարեկան պլանավորումները հանդես են գալիս որպես կրթական ծրագրերի իրականացումն ապահովող ֆինանսական միջոցների բաշխման գործող մեխանիզմներ: Իհարկե համալսարանի բնական գործունեության և առաջընթացի կարևորագույն երաշխիքը նրա ֆինանսական կայունության ապահովումն է: Համալսարանն այս կարևորագույն խնդրի լուծման համար տեսնում է երկու ճանապարհ՝ մի կողմից ֆինանսական աղբյուրների բազմազանեցում, մյուս կողմից սահմանափակ ռեսուրսների պարագայում արդյունավետ կառավարում և ռեսուրսախնայողության քաղաքականության իրականացում: Համոզված ենք, որ ռեսուրսախնայողության քաղաքականության հետևողական իրականացումը հնարավորություն կընձեռնի զգալիորեն ավելացնել գրադարանների թարմացման սարքավորումների, սարքերի ձեռքբերման հոդվածների ֆինանսական հատկացումները:

Mulberry համակարգն ապահովում է փաստաթղթաշրջանառության կառավարման հստակ գործընթացը, և ՀՊՃՀ-ն այս առումով առաջընթաց ունի:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը փորձագիտական խումբը նշում է, որ սահմանափակ ֆինանսական ռեսուրսների առկայության պարագայում, բուհը կարողացել է ապահովել անհաժեշտ ռեսուրսներ, որոնք ծառայում են ուսանողներին: Համալսարանը, սակայն, պետք է պարբերաբար գնահատի ֆակուլտետների գործունեության արդյունավետությունը: Այդօրինակ գնահատումը պետք է ներառի առանձնահատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողների և անձնակազմի համար

անհրաժեշտ հարմարությունները, ուսանողների բավրարավածությունը կրթական միջավայրից:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 7-ին *բավարար է:*

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

- Միջոցներ գտնել մեկ ուսանողին բաժին ընկնող ուսումնական և ուսումնաօժանդակ տարածքները Երևանում և Գյումրիի մասնաճյուղում գործող չափանիշներին համապատասխանեցնելու համար:
- Ուղիներ գտնել ֆիզիկայի լաբորատորիան ժամանակակից սարքավորումներով արդիականացնելու համար:
- Ստեղծել շենքային և ուսումնական պայմաններ հատուկ կարիք ունեցող ուսանողների համար:

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ 8: *ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:*

Արդյունքներ.

8.1 ՀՊՃՀ-ում գործում է ուսումնագիտական և ֆինանսական հաշվետվողականության սահմանված կարգ, որը կազմակերպվում է նախ ստորաբաժանումների մակարդակով, այնուհետև ընդհանրական՝ համալսարանական մասշտաբով: Շահակիցների առջև հաշվետվողականության ապահովման և համապատասխան ընթացակարգերի կատարելագործման նպատակով վերջին տարիներին իրականացվել է նախկինում առանձին-առանձին և տարբեր ժամկետներում տրվող ուսումնական ու գիտական գործունեության հաշվետվությունների միավորում մեկ ընդհանուր ուսումնագիտական հաշվետվության մեջ, որը, փորձագիտական խմբի կարծիքով, հնարավորություն կընձեռի առավել ամբողջական ընկալել գործունեության այդ երկու բնագավառների ներդաշնակ զարգացման միտումների դինամիկան:

ՀՊՃՀ-ն իր գործունեությամբ հաշվետու է հասարակությանը և իր հիմնադրին՝ Հայաստանի Հանրապետությանը՝ ի դեմս ՀՀ կառավարության և ունի հաշվետվողականության հստակ գործող մեխանիզմներ: Վերջին տարիներին համալսարանական ստորաբաժանումների հաշվետվությունները առավել գործնական են և բովանդակալից, քանի որ գործունեության յուրաքանչյուր բաղադրիչի համար մշակվել են ներկայացման քանակական չափանիշներ, ինչը հնարավորություն է տալիս համադրել ֆակուլտետների արդյունքները և կատարել համեմատական եզրակացություններ:

8.2 Ընթացակարգերի, գործընթացների թափանցիկության ապահովումը և հասարակությանը այն հասանելի դարձնելը ՀՊՃՀ-ում կարևորվել է այնքան, որ այն ներառվել է բուհի ռազմավարական պլանի մեջ: Համալսարանը գործընթացների հրապարակայնացման համար օգտագործում է ինչպես ավանդական, տպագիր տեղեկատվական հնարավորությունները՝ “Պոլիտեխնիկ” ամսաթերթի, զանգվածային լրատվամիջոցների, տեղեկատվական վահանակների միջոցով, այնպես էլ՝ տեղեկատվության տարածման ժամանակակից էլեկտրոնային միջոցները (համացանցային կայք, էլեկտրոնային թերթեր, սոցիալական ցանցեր): Ինքնավերլուծության մեջ նշվում է ՀՊՃՀ-ի մասին ՁԼՄ-ների անդրադարձերի թվաքանակը, և սա ներկայացվում է որպես PR արդյունավետություն:

Այս չափորոշիչի պահանջները բավարարված չեն մասնաճյուղերում, հատկապես տեղեկատվության տարածման համացանցային հնարավորությունների օգտագործման տեսանկյունից:

8.3 Չնայած ինքնավերլուծության մեջ շեշտվում է պատվիրատու գործարար, արդյունաբերական կազմակերպությունների, հասարակական լայն շրջանակների, հանրային կառույցների հետ համալսարանի գործընկերային կապերի ընդլայնման ու բազմազանեցման կարևորությունը, իսկ ներքին շահառուների հետ իրականացվող հետադարձ կապը իրականացվում է մշակված հարցաթերթիկների միջոցով, սակայն բացակայում են հասարակության հետ կապի արդյունավետության գնահատման հստակ մեխանիզմներ:

Հետադարձ կապի օրինակ է այն, որ Facebook սոցիալական ցանցում ստեղծված Երևանի և Գյումրու մասնաճյուղերի պաշտոնական էջերում յուրաքանչյուր ոք, ՀՊՃՀ գործունեության մասին տեղեկատվություն ստանալուց բացի, կարող է իրեն հուզող հարցի շուրջ կիսվել: ՀՊՃՀ կայքէջում, բացի պաշտոնական էլեկտրոնային փոստարկղի հրատարակումից, գործում է հետադարձ կապի մեխանիզմ, որտեղ այցելուները կարող են մեկնաբանություններ թողնել:

Չափորոշչում բերված է վերջին հինգ տարիների կտրվածքով ՁԼՄ-ներում Երևանի կրթահամալիրի այս կամ այն միջոցառման կամ գործունեության լուսաբանման վերաբերյալ անդրադարձների թիվը, սակայն բացակայում է հրապարակումների օբյեկտիվության վերաբերյալ տեղեկատվություն, ազդում են ինչ-որ կերպ այդ հրապարակումները բուհի գործունեության այս կամ այն ոլորտի վրա: Այս ուղղությամբ ՀՊՃՀ-ն չունի որակական վերլուծություններ:

8.4 Ինքնավերլուծության մեջ կոնկրետ օրինակներով բերվում են ՀՊՃՀ-ի կողմից հասարակությանը գիտելիքների փոխանցմանը միտված լրացուցիչ կրթական ու խորհրդատվական ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկություններ: Այս ոլորտում նշանակալի նախաձեռնությունները վերաբերվում են մի քանի կազմակերպությունների համատեղ ջանքերով ստեղծված “Microsoft” ինովացիոն կենտրոնում կազմակերպվող վերապատրաստման դասընթացներին, ինչպես նաև Մայքրոսոֆթ Արմենիա ընկերության հետ համատեղ հիմնադրված Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ակադեմիայում (Microsoft IT Academy) կազմակերպվող դասընթացներին, որոնց ունկնդիրներն են ինչպես ՀՊՃՀ դասախոսներն ու ուսանողները, այնպես էլ հասարակական այլ ոլորտների ներկայացուցիչներ: Գործում է նաև Շարունակական կրթության կենտրոն՝ 59 լրացուցիչ կրթական ծրագրերով:

ՀՊՃՀ մասնաճյուղերը, հանդես գալով որպես տարածաշրջանի կրթական պահանջմունքների և աշխատաշուկայի առաջադրած պահանջների բավարարման գիտական և ուսումնական կենտրոններ, կազմակերպել են լրացուցիչ կրթական ծառայություններ: Օրինակ, Կապանի մասնաճյուղը կազմակերպել է «Զանգեզուրի

պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲԸ-ի և «Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ» ՓԲԸ-ի մասնագետների վերապատրաստումներ, իրականացրել լրացուցիչ մասնագիտական (երկրորդ բարձրագույն) կրթությամբ ուսուցում:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ՀՊՃՀ-ի գործընթացների թափանցիկությունն ու հասանելիությունը հանրությանը ապահովված է միայն Երևանում, մասնաճյուղերում լրատվության տարածման տեսանկյունից բարելավման կարիք կա:

ՀՊՃՀ-ում հասարակության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող հետադարձ կապի քանակական վերլուծության մեխանիզմներ կան, իսկ որակական վերլուծության մեխանիզմները դեռևս ներդրման փուլում են:

Որպես հասարակությանը գիտելիքի փոխանցման մեխանիզմներ ինքնավերլուծությունում նշվում են բազմաթիվ օրինակներ. տարբեր կազմակերպությունների աշխատակիցների համար վերապատրաստումների կազմակերպումն ու հետազոտական աշխատանքների հրատարակումը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ համալսարանի հասարակական պատասխանատվությանը ուղղված գործընթացներն ընդհանուր առմամբ թափանցիկ են, օրինակ այն, որ արդյունքները հրապարակվում են՝ տեղադրվելով կայքում և այլ լրատվամիջոցներում: Այս գործընթացների արդյունավետությունը հետագա ուսումնասիրության կարիք ունի:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 8-ին **բավարար է:**

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

- Հավասարապես զարգացնել նաև մասնաճյուղերի լրատվության համակարգը, նամանավանդ, որ բոլոր մասնաճյուղերում համացանցի Wi-Fi ազատ գոտի կա:
- Գնահատել հասարակությանը և պետությանը հաշվետվողականության գործող մեխանիզմների արդյունավետությունը:

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ 9: *Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:*

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

9.1 Ինքնավերլուծության մեջ, ճիշտ է, բերվում են թվային տվյալներ միջազգային տարբեր կարգի համագործակցությունների, գործընկերային կապերի ու փոխանակությունների վերաբերյալ, սակայն չեն բերվում վարչարարական ընթացակարգերի կոնկրետ օրինակներ, որոնք կհավաստեն ՀՊՃՀ-ի արտաքին կապերի հաստատման խրախուսմանն ուղղված քաղաքականության իրողությունը: Բացակայում է ՀՊՃՀ-ի փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և միջազգայնացմանը նպաստող քաղաքականության ու ընթացակարգերի արդյունավետության վերլուծությունը (գնահատականը), ինչը մտնում էր այս չափորոշի պահանջների մեջ: Մասնաճյուղերում չկան միջազգային համագործակցության զարգացման բաժիններ:

Հանդիպումների ժամանակ պարզվեց, որ դասախոսներն ու ուսանողները չունեն օտար լեզվի իմացության պատշաճ մակարդակ միջազգային համագործակցությունը խթանելու համար: Քիչ են հրապարակումները միջազգային ամսագրերում:

9.2 Արտաքին կապերի ապահովման, գործունեության միջազգայնացման ու փորձի փոխանակման գործառույթների իրականացման համար ՀՊՃՀ-ում գործում է արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչությունը: Արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչության նպատակներն են համագործակցել արտասահմանյան տարբեր կառույցների և կազմակերպությունների հետ, նպաստել դասախոսների և ուսանողների շարժունությանը և այս նպատակներով ստանալ դրամաշնորհային ծրագրեր: Վարչությունն ունի երկու բաժին՝ 1) միջազգային համագործակցության բաժին, 2) դրամաշնորհային ծրագրերի և արտաքին կապերի բաժին:

Միայն վերջին տարիներին է կանոնակարգվել գործուղումների արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվության ընթացակարգը և ներմուծվել է գիտական գործուղման արդյունքների վերաբերյալ համապատասխան ամբիոնում սեմինարի անցկացման ընթացակարգը:

9.3 ՀՊՃՀ-ն արդյունավետորեն համագործակցում է տեղական և միջազգային հաստատությունների և կառույցների հետ: ՀՊՃՀ-ի ինքնավերլուծության մեջ բերվում են տեղական և միջազգային հաստատությունների ու կառույցների հետ

համագործակցության ու գործընկերային հարաբերությունների բազմաթիվ օրինակներ: Բուհի արտասահմանյան գործընկերային կապերի թիվը գերազանցում է 120-ը:

9.4 Ինքնավերլուծության մեջ ըստ էության բացակայում է վերլուծություն աշխատակիցների օտար լեզվի բավարար իմացության վերաբերյալ: Միջոցառումներ են իրականացվում դասախոսական կազմի վերապատրաստման ու կատարելագործման ուղղությամբ՝ միտված օտար լեզվի իմացության մակարդակի բարձրացմանը: Սակայն պարզ չէ ինչպես դասախոսական կազմի, այնպես էլ ուսումնառողների՝ օտար լեզվի իմացության մակարդակի բարձրացման ուղղությամբ տարվող աշխատանքների արդյունավետությունը՝ որպես միջազգային համագործակցության ու փոխանակության ծրագրերի իրականացման կարևոր նախապայման: Չափորոշիչը պահանջում էր հրապարակել օտար լեզուների և տիրապետող դասավանդողների, վարչական աշխատողների թիվը և տոկոսը վերջին 3 տարիների համար, որը սակայն ինքնավերլուծության մեջ չի արվել:

ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ : Մասնաճյուղերում միջազգային համագործակցության զարգացման բաժինների բացակայությունը մասնաճյուղերին զրկում է ինքնուրույնաբար ակտիվ միջազգային կապեր ունենալու հնարավորությունից: Օտար լեզվի իմացության ոչ բարձր մակարդակը դասախոսական կազմի և ուսանողության մի մասին թույլ չի տալիս ներգրավվելու միջազգային գիտական համագործակցության մեջ:

ՀՊՃՀ-ում արտաքին կապերի և միջազգային համագործակցության վարչության գործունեությունն ապահովում է կանոնակարգված գործընթաց:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը գնահատում է համալսարանի ակնհայտ մղումը դեպի միջազգայնացումը: Այն ունի միջազգային բաժին, որը ձեռնարկում է մի շարք քայլեր՝ կազմակերպելու և զարգացնելու արտաքին կապերը: Այդուհանդերձ, դասախոսական կազմի անգլերեն լեզվի իմացության ցածր մակարդակը լուրջ խնդիր է այդ զարգացումներն ապահովելու տեսանկյունից:

Եզրակացություն: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 9-ին **բավարար է:**

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

- Խորացնել օտար լեզվի ուսուցումը և մշակել օտար լեզվի դասավանդման արդյունավետ ձևեր՝ ներառելով նորագույն տեխնոլոգիաները, ինչը կապահովի ինչպես արտասահմանյան ուսանողների ավելի մեծ հոսք, այնպես էլ միջազգային գիտակրթական տարածքում ներքին շահակիցների՝ ուսանողների և դասախոսների շարժունությունը:

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ 10: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ.

10.1 ՀՊՀՀ-ի ուսումնամեթոդական վարչության կազմում 2006 թվականից սկսած գործում է որակի ապահովման կառույց՝ կրթության որակի վերահսկման և կառավարման (ԿՈՎԿ) բաժինը: Մշակվել են կատարողականի 23 ցուցիչներ և իրականացվել է ֆակուլտետների և մասնաճյուղերի ինքնավերլուծություն 2008թ.-ին: 2009թ. կազմվել է վերոհիշյալի վերաբերյալ հաշվետվություն: Ներկայումս Կրթության որակի վերահսկման և կառավարման բաժինը ներառված է Կրթական բարեփոխումների և զարգացման ծրագրերի վարչությունում, որն էլ իր հերթին գտնվում է միջազգային համագործակցության և զարգացման ծրագրերի գծով պրոռեկտորի ենթակայության տակ:

Որակի ապահովման միջոցառումները հիմնականում վերաբերվել են զուտ մասնագիտական կրթական ծրագրի բարելավման գործընթացին, իսկ ահա բուհի կառավարման մնացած ոլորտների գործունեության արդյունավետությունը մեծ ուշադրության չի արժանացել:

Ինքնավերլուծության մեջ բերված են բավարար հիմքեր, որոնք ցույց են տալիս, որ վերջին տարիներին զգալի աշխատանք է տարվել որակի ներքին ապահովման քաղաքականության մշակման և համապատասխան ընթացակարգերի գործարկման ուղղությամբ:

Մասնագիտական կրթական ծրագրերի որակի ապահովման նպատակով 2010-2011թթ. մշակվել են «Որակի ապահովման ընթացակարգեր»: Նրանք հիմնված են որակի կառավարման շրջափուլի վրա՝ ներառելով մասնագիտական կրթական ծրագրերի հաստատումը, իրականացումը, մշտադիտարկումը և վերանայումը:

Ինքնավերլուծության մեջ ներկայացված որակի ապահովման համակարգի կառուցվածքային սխեման օգտակար չեղավ փորձագիտական վերլուծության համար, շատ հատվածներ միացված են բազմաթիվ գծերով, և չկա ոչ մի բացատրություն յուրաքանչյուր հատվածի կամ գծերով միացման տրամաբանության մասին:

Որակի համակարգի վարչական սխեմայում պարզ չէ ռեկտորի միջամտությունը ՈԱ հանձնախմբի աշխատանքներին:

10.2 2011թ.-ին ՀՊՃՀ-ում կազմավորվեց «Կրթական բարեփոխումների և զարգացման ծրագրերի» վարչություն, որն իր մեջ ներառում է «Կրթության որակի վերահսկման և կառավարման» բաժինը և «Զարգացման ռազմավարական ծրագրերի պլանավորման և ներդրման» բաժինը: Վերակառուցման հիմնական նպատակը՝ որակի ապահովումը կրթության կազմակերպման գործընթացից առանձնացնելն է եղել:

«Կրթության որակի վերահսկման և կառավարման» բաժինը ընդգծվում է, որ պատասխանատու է հարցումների, մասնագիտական կրթական ծրագրերի վերանայման համար համապատասխան տեղեկատվություն հավաքելու, վերապատրաստումների և որակի ապահովման հետ կապված այլ գործընթացների համար:

Զարգացման ռազմավարական ծրագրերի պլանավորման և ներդրման բաժինը պատասխանատու է ռազմավարական պլանավորման համար՝ այն ծրագրում է երկարաժամկետ պլանավորումը, այնուհետև մշտադիտարկումը, իսկ հետո վերանայումը (բաժնի համար կարելի է առաջարկել ֆունկցիոնալ իմաստը արտահայտող «Ռազմավարական ծրագրերի բաժին» հարմար անվանումը):

Գործում է նաև գիտական խորհրդի որակի ապահովման հանձնաժողով, որը ուսումնասիրում է բուհի որակի ապահովման ամբողջական նախաձեռնությունները և հաշվետվությունները և ներկայացնում է ռեկտորին կամ գիտխորհրդին:

2011թ.-ից յուրաքանչյուր ֆակուլտետում գործում է կրթության որակի ապահովման մշտական հանձնաժողով, որը բաղկացած է ֆակուլտետային խորհրդի հինգ անդամներից: Նրանք վերանայում են ֆակուլտետի կրթական ծրագրերը: Այս հանձնաժողովում ներգրավված են նաև ուսանողներ: Պարզ չդարձավ, թե ինչպես և ով է իրականացնում որակի ապահովման գործողությունները, ով է հանձնաժողովին ներկայացնում տվյալներ և վերլուծություններ:

10.3 Թե ինքնավերլուծության զեկույցից և թե փորձագիտական այցերից պարզվեց, որ ներքին շահակիցները՝ ի դեմս ուսանողների ու դասախոսների, ինչպես նաև արտաքին շահակիցները՝ ի դեմս շրջանավարտների և գործատուների, ներգրավված են որակի ապահովման գործընթացներում: Ուսանողներն ու շրջանավարտները մասնակցում են դասընթացի գնահատման հարցումներին: Գործատուները շրջանավարտների եզրափակիչ ատեստավորման հանձնաժողովների անդամ են: Ուսանողների ներգրավվածության մեկ այլ տեսակ է որակի ապահովման տարբեր հանձնաժողովներում, ինչպես նաև ինքնավերլուծության գործընթացին նրանց պարտադիր մասնակցությունը:

10. 4 ՀՊՃՀ-ն հիշատակում է 2011թ.-ի վերակառուցման մասին՝ փաստելով, որ չնայած այդ բոլոր փոփոխություններին նրանք դեռևս չունեն ամբողջապես մշակված ներհամալսարանա-կան որակի ապահովման համակարգ:

Փորձագիտական այցի ժամանակ խումբը տեղեկացավ, որ 2006թ.-ին, երբ դեռևս չէր կազմավորվել ՈԱԱԿ-ը, համալսարանը չուներ արտաքին ուղղորդում որակի

ապահովման գործընթացների ուղղությամբ: Որակի ապահովումը գործում էր միայն կրթական ծրագրերի ուղղությամբ: ՈԱԱԿ-ի կազմավորումից սկսած ՀՊՃՀ-ն սերտորեն համագործակցում է կենտրոնի հետ, մասնակցում է վերապատրաստման դասընթացներին և համապատասխանեցնում է իր գործունեությունը չափորոշիչների պահանջների հետ:

Ինքնավերլուծության մեջ նկարագրվում է, որ Կրթական բարեփոխումների և զարգացման ծրագրերի վարչության գործունեությունը հիմնված է P-D-C-A շրջափուլի վրա: Մակայն պարզ չդարձավ, թե որոնք են անհրաժեշտ տեղեկատվական աղբյուրները և վերլուծության սխեմաները:

ԿՈՎԿ բաժինը դեռ նոր է սկսում կանոնակարգված աշխատել՝ կապված ՈԱԱԿ-ի ստեղծման հետ, հետևաբար դեռ վաղ է խոսել գործունեության վերանայումից:

10. 5 Ինքնավերլուծության մեջ նկարագրված են ՀՊՃՀ ՈԱ կենտրոնի կողմից իրականացված այն գործընթացները, որոնք անհրաժեշտ են ՈԱԱԿ-ի կողմից իրականացվող արտաքին գնահատման համար:

ՀՊՃՀ-ն, հիմք ընդունելով կրթության որակի նկատմամբ պետական վերահսկողության միասնական քաղաքականությունը, իր առկա 2011-2015թթ. ռազմավարական պլանում հաշվի է առել Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոնի (ՄԿՈԱԱԿ) կողմից սահմանված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների/չափորոշիչների պահանջները:

Համանման ռազմավարական նպատակներ և խնդիրներ են ձևավորվում նաև ֆակուլտետային և մասնաճյուղային մակարդակներում, ընդ որում՝ դրանց իրականացման արդյունավետության գնահատման ցուցանիշները համահունչ են ՄԿՈԱԱԿ-ի կողմից սահմանված հավատագրման չափանիշներին:

10. 6 Որակի ապահովման ներքին համակարգը գործունեության թափանցիկությունն ու հասանելիությունը ապահովում է կրթական պորտալների, համալսարանի պաշտոնական կայքի, զանգվածային լրատվական միջոցների, տեղեկատվության տարածման էլեկտրոնային միջոցների, պաշտոնական ամսաթերթի և այլ միջոցներով: Նկատի ունենալով սոցցանցերի հաճախելիության մակարդակը՝ 2012թ. սեպտեմբերի վերջին ստեղծվել է ՀՊՃՀ ֆեյսբուքյան պաշտոնական էջ, որի վարումը իրականացվում է ՀՊՃՀ Երևանի կրթահամալիրի Հասարակայնության հետ կապերի և տեղեկատվության բաժնի կողմից: Առանձին ֆեյսբուքյան պաշտոնական էջ ունի նաև Գյումրու մասնաճյուղը: Այս կերպ ՀՊՃՀ-ն ապահովում է բուհի գործընթացների որակի մասին տեղեկատվություն՝ ներքին և արտաքին շահակիցների համար:

ԴՄՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ : ՀՊՃՀ-ն իր հնարավորությունների սահմաններում տրամադրում է մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ որակի ապահովման գործընթացների իրականացման նպատակով:

Որակի ապահովման ֆակուլտետային հանձնաժողովների ղեկավարը տվյալ ֆակուլտետի ղեկանն է: Մա ենթադրում է, որ ֆակուլտետներում ավելի հետևողական կլինեն որակի ապահովման մշակույթի ձևավորմանը: Դրական է ուսանողների ներգրավվածությունը տվյալ հանձնաժողովներում:

Ներքին և արտաքին շահակիցները՝ ուսանողներն ու դասախոսները, շրջանավարտներն ու գործատուները, ակտիվորեն ներգրավված են բուհի որակի ապահովման գործընթացներում:

Մշակվել են որակի ապահովման մի շարք ընթացակարգեր, որոնք սակայն հստակ կանոնակարգված չեն իրականացվում և միմյանց հետ հաջորդական կապի մեջ չեն: Դա պարզ դարձավ տարբեր խմբերի հետ հարցախույզերի ընթացքում: Անհրաժեշտ է ապահովել որակի ապահովման ընթացակարգերի կապակցելիությունը միմյանց հետ:

Որակի ապահովման համակարգը ամբողջական չէ և հիմնականում միտված է կրթական ծրագրերի բարելավմանը միայն: Համալսարանական այլ գործընթացներ առայժմ լիարժեք չեն վերլուծվում:

Ինքնավերլուծության մեջ բերված է ինքնագնահատման գործընթացի տեղեկատվական հոսքերի սխեման, որտեղ անհասկանալի է, թե ինչու՞ տեղեկատվական հոսքերը գնահատման օբյեկտի և որակի վերահսկման բուհական կառույցի միջև իրականացվում են միջնորդավորված:

Համալսարանի հետազոտական գործունեության որակի ապահովման վերաբերյալ չկա մշակված մեխանիզմ, չնայած դասախոսական կազմի համար նախատեսված վերանայումը ենթադրում է, որ ուշադրություն է դարձվում նաև նրանց հետազոտական գործունեությանը:

Որակի ապահովման ներքին համակարգը բավարար հիմքեր է նախապատրաստում համալսարանի կրթական ծրագրերի որակի արտաքին գնահատման և հավատարմագրման գործընթացների համար:

ՀՊՃՀ-ն հիմնականում ապահովում է իր գործընթացների որակի մասին տեղեկատվության տրամադրումը արտաքին և ներքին շահակիցներին:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում 10-րդ չափանիշը, որոշակի նկատառումներով: Ինքնագնահատման զեկույցը բավական ինքնաքննադատական էր և ներառել էր ներքին գնահատման արդյունքները: Ակնհայտ է, որ որակի մշակույթն դեռ ամբողջապես զարգացած չէ ՀՊՃՀ-ում, և որ ՊԻՄԲ շրջափուլը դեռ փակված չէ: Այդուհանդերձ, փորձագիտական խումբը գնահատում է համալսարանի վերջին տարիների ձեռքբերումները և ցանկությունը բարելավելու ներկայիս գործընթացները:

Եզրակացություն: ՀՊՃՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների
համապատասխանությունը Չափանիշ 10-ին *բավարար է:*

ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ:

Որակի ապահովման գործընթացներում ներառել համապատասխան օղակ, որը բացի կրթական ծրագրերից, կիրականացնի նաև համալսարանական ստորաբաժանումների ներքին աուդիտ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՉԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՄԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

Պրոֆեսոր Էդուարդ Ղազարյան- ՀՀ մանկավարժական գիտությունների ակադեմիայի իսկական անդամ (1997), Ռուսաստանի բնական գիտությունների ակադեմիայի իսկական անդամ (2003):

Կրթություն է ստացել Մոսկվայի Լոմոնոսովի անվան համալսարանի ֆիզիկայի ֆակուլտետում 1965թ., 1969 թվականին նույն ավարտել է նույն ֆակուլտետի ասպիրանտուրան:

2002 թվականից մինչ այժմ Է. Ղազարյանը ստանձնում է Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) Համալսարանի Մաթեմատիկայի և բարձրագույն տեխնոլոգիաների ինստիտուտի տնօրենի պաշտոնը:

1999 թ. մինչև 2001 թվականը ստանձնել է ՀՀ Կրթության և Գիտության նախարարի պաշտոնը:

1999 թվականին Երևանի պետական համալսարանում իրականացրել է հետազոտական աշխատանք «Եռաստիճան կրթական համակարգի անցման՝ Համալսարանի առաքելությունը» թեմայով:

2001 թվականին ղեկավարել է «2001-2005թթ. Կրթության զարգացման ծրագիրը»:

Dr. David Woodhouse- The first part of David Woodhouse's career was principally as a university academic. He has taught computer science and mathematics at all levels and in several different countries. While teaching at the University of East Africa in Tanzania, he played a leading role in mathematics extension work in schools. He then worked for a short time at the Universidad de Navarra in Pamplona, before taking up a post in Australia. In Australia, he founded the Department of Computer Science at La Trobe University and was foundation Dean of its School of Mathematical and Information Sciences. He also helped to develop computer science in schools, designing courses, writing textbooks and training teachers. His experience in the field of external quality assurance began with service on, and chairing of, review committees for computing and computer education courses throughout Australia. In 1990 he moved professionally into the field of quality assurance. From 1990 to 1994 he was Deputy Director of the Hong Kong Council for Academic Accreditation, with responsibility for the quality of degree courses in Hong Kong. From 1994 to 2001 he was founding Director of the New Zealand Universities Academic Audit Unit, which is responsible for auditing the quality assurance and control procedures of New Zealand's universities. In 2001 he was appointed founding Executive Director of the Australian Universities Quality Agency, which is responsible for auditing the Australian universities, other higher education institutions and accrediting agencies. In all three positions, he has been responsible for advising on policies, establishing procedures, training auditors, and working with governments, tertiary institutions and other organisations. In 2011, he joined the UAE's Commission for Academic Accreditation as Commissioner for Development. He is now leading a project to create a national Center for Higher education Data and Statistics in the UAE. In 1991, he was a founder

of the International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education (INQAAHE). He was Secretary of INQAAHE and Editor of its newsletter for most of the period from 1991 to 1997. He was then elected and re-elected as President for two successive two-year terms. He became President again in 2007 and was re-elected in 2009. In 2003, he helped to establish the Asia-Pacific Quality Network, and was the Secretary for three years.

David Woodhouse has published a large number of papers on computing, education, and quality assurance, and been invited to assist with the development of quality assurance systems and the training of quality reviewers in many countries throughout the world. He is an Executive Editor of the British journal 'Quality in Higher Education', a member of the Editorial Board of the Chinese journal 'Higher Education Development and Evaluation', and has been an adviser to agencies and institutions in various countries.

Ռոզենտ Գրիգոր Ալավերդյան- Ուսանել է Երևանի պետական համալսարանի, ֆիզիկայի ֆակուլտետում, ստացել է ֆիզիկոս որակավորում (1966-1971): 1974-1977 եղել է գործուղված ասպիրանտ Միջուկային հետազոտությունների միացյալ ինստիտուտում (Դուբնա, Ռուսաստան): Գ. Ալավերդյանը անդամակցում է Ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի խորհրդին և Հայաստանի ֆիզիկոսների ընկերությանը: 2012-մինչև այժմ ԵՊՀ ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի, Ալիքային պրոցեսների տեսության և ֆիզիկայի ամբիոն ամբիոնի վարիչ է:

Համակարգել է ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի մեթոդական խորհրդի աշխատանքները մագիստրատուրայում կրեդիտային համակարգով ուսուցման պահանջներին համապատասխան ուսումնական գործընթացի բարեփոխման ոլորտում և պատրաստել համապատասխան զեկույց ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի գիտական խորհրդի համար:

Համակարգել է ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետում բակալավրի կրթական մակարդակի ուսումնական ծրագրերի ներդրման աշխատանքները

Համակարգել է ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի աշխատանքային խմբի գործունեությունը մագիստրոսական կրթական ծրագրերի կազմման ոլորտում:

Համակարգել են ռադիոֆիզիկայի ֆակուլտետի աշխատանքային խմբի գործունեությունը բակալավրի կրթական ծրագրերի կազմման ոլորտում:

Ռոզենտ Էդվարդ Դանոյան- 1974-1979 թթ. Է. Դանոյանը ուսանել է Երևանի Պետական Համալսարանի, Կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետում; 1987-1991թթ. սովորել է Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ազգային ակադեմիայի, Մեխանիկայի ինստիտուտի ասպիրանտուրայում: 2001 թվականին ստացվել է դոցենտի գիտական կոչումը:

2003 թ.-ից մինչ օրս Է. Դանոյանը զբաղեցնում է ԵՊՀ Ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի դեկանի տեղակալի պաշտոնը: Է. Դանոյանը մի շարք հրապարակումների հեղինակ է:

Լատրա Միմոնյան- Երևանի պետական համալսարանի Ռոմանոգերմանական ֆակուլտետի մագիստրատուրա 1-ին կուրսի ուսանողուհի, մասնակցել է 2012թ. սեպտեմբերի 11-ին Հայաստանում որակի ապահովման տեխնիկական աջակցություն (ARQATA) ծրագրի շրջանակներում ուսանողների վերապատրաստումներին որակի ներքին և արտաքին ապահովման վերաբերյալ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ՕՐԱԿԱՐԳ

Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան

20.05.2013 թ. – 24.05.2013 թ.

20.05.2013թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Փորձագիտական խմբի հանդիպում	9:30	10:30	60 րոպե
2	Հանդիպում ռեկտորի հետ	11:00	11:30	30 րոպե
3	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի հետ	11:40	13:10	90 րոպե
4	Ճաշ, ներքին քննարկում	13:15	14:15	60 րոպե
5	Հանդիպում ավարտական կուրսի ուսանողների հետ (Բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ուսանողներ, պատահական ընտրությամբ)	14:20	15:50	90 րոպե
6	Հանդիպում դասախոսների հետ (Փորձագիտական խմբի ընտրությամբ)	16:00	17:30	90 րոպե
7	Փորձագիտական խմբի քննարկում	17:30	18:00	30 րոպե

21.05.2013թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Դասընթացի ուսումնասիրություն	9:30	10:30	60 րոպե
2	Հանդիպում ամբիոնների վարիչների հետ	10:35	12:05	90 րոպե
3	Ռեկտորների դիտարկում Լաբորատորիաներ և մասնագիտական կաբինետներ, գրադարան	12:10	13:35	85 րոպե
4	Ճաշ, ներքին քննարկումներ	14:00	15:00	60 րոպե
5	Հանդիպում դեկանների հետ	15:10	16:40	90 րոպե
6	Հանդիպում գործատուների հետ	16:50	17:50	60 րոպե
7	Փորձագիտական խմբի քննարկումներ	18:00	18:30	30 րոպե

22.05.2013թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Փորձագիտական խմբի հանդիպում	9:30	10:00	30 րոպե
2	Հանդիպում վարչակազմի հետ /ցանկը կցվում է/	10:10	11:40	90 րոպե
3	Հանդիպում որակի ապահովման վարչության աշխատակիցների հետ	11:50	13:20	90 րոպե
4	Ճաշ, ներքին քննարկումներ	13:30	14:30	60 րոպե
5	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացնող խմբի հետ	14:30	16:00	90 րոպե
6	Ավարտական աշխատանքների ուսումնասիրություն	16:10	17:40	90 րոպե
7	Փորձագիտական խմբի քննարկումներ	17:40	18:10	30 րոպե

23.05.2013թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Փորձագիտական խմբի հանդիպում	9:30	10:00	30 րոպե
2	Հանդիպում փորձագետների կողմից ընտրված այլ կազմի հետ	10:00	11:30	90 րոպե
3	Հանդիպում ուսանողների հետ (1-3 կուրս բակալավրիատ և 1-ին կուրս մագիստրատուրա, պատահական ընտրությամբ)	11:40	13:10	90 րոպե
4	Ճաշ, ներքին քննարկումներ	13:20	14:20	60 րոպե
	Հանդիպում գիտական բոլորի ներկայացուցիչների հետ (հետազոտական լաբորատորիաների վարիչների և աշխատակիցների հետ)	14:30	16:00	90 րոպե
5	Բաց հանդիպում	16:10	17:10	60 րոպե
6	Փորձագիտական խմբի քննարկումներ	17:25	18:00	35 րոպե

24.05.2013թ.

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1	Փորձագիտական խմբի հանդիպում	9:30	10:00	30 րոպե
2	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն /այց դեկանատներ և ամբիոններ/	10:00	13:00	180 րոպե
3	Ճաշ, ներքին հանդիպումներ	13:00	14:00	60 րոպե
4	Փորձագիտական խմբի քննարկումներ	14:10	15:10	60 րոպե
5	Հանդիպում ռեկտորի հետ	15:15	16:00	45 րոպե
6	Փորձագիտական խմբի ավարտական քննարկում	16:10	18:00	110 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ԴԻՏԱՐԿՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Ֆիզիկայի ամբիոն- լաբորատոր աշխատանքների ցանկ, բացատրագրեր: /մասնաշենք 9/:
2. Ալիքային և քվանտային օպտիկա Յաբ. Լաբորատորիա /մասնաշենք 9/
3. Մեխանիկայի և մոլեկուլիար ֆիզիկայի լաբորատորիա /մասնաշենք 9/
4. Էլեկտրականության և մագնիսականության լաբորատորիա /մասնաշենք 9/
5. Ալիքային և քվանտային օպտիկա Յբ. Լաբորատորիա /մասնաշենք 9/
6. Կիսահաղորդիչների և ֆիզիկայի լաբորատորիա- սարքավորումները քիչ են և ուժային միկրոսկոպ չկա /մասնաշենք 5/
7. Օպտիկաէլեկտրոնիկայի և կիսահաղորդիչների ֆիզիկայի լաբորատորիա- սարքավորումները հին են /մասնաշենք 5/
8. Գծիկային կողավորման տեխնոլոգիաների միջոցադարտամենտային լաբորատորիա- սպասարկում են գրեթե բոլորին /մասնաշենք 5/
9. Շարունակական կենտրոն- լավ հագեցված 5 սրահ, 2 սրաք իրականացնում են դրսի սպասարկում
10. Գրադարան- գլխավոր ընթերցասրահ, աբոնենտային բաժին:
11. Համալրման և մշակման բաժին- ամսագրերի և պարբերականների պատվիրման թիվը կրճատվել է EBSCO և SPRINGER մուտք ունենալու հաշվին: Համագործակցում են ամբիոնների հետ համալրման ժամանակ: «Մեխանիկա» ամսագիրը կա միայն on-line:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԵՐԻ ԱՅՑԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի Գյումրու մասնաճյուղի

03.06.2013

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Երևանից դեպի Գյումրի	8:00	9:30	90 րոպե
2.	Հանդիպում մասնաճյուղի տնօրենի	10:00	10:15	60 րոպե
3.	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի հետ	10:20	11:05	45 րոպե
3	Հանդիպում վարչակազմի ներկայացուցիչների հետ	11:10	11:55	45 րոպե
4	Հանդիպում ուսանողների հետ (Բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ուսանողներ, պատահական ընտրությամբ)	11:55	12:55	60 րոպե
5	Ճաշ, ներքին քննարկում	13:00	14:00	60 րոպե
4	Հանդիպում դասախոսների հետ (Փորձագիտական խմբի ընտրությամբ)	13:10	14:10	60 րոպե
5	Հանդիպում դեկանների հետ	14:15	15:00	45 րոպե
6	Հանդիպում ամբիոնների վարիչների հետ	15:10	15:55	45 րոպե
7	Ռեսուրսների դիտարկում	16:00	16:45	45 րոպե
8	Ամփոփիչ հանդիպում տնօրենի հետ	16:50	17:20	30 րոպե
9	Մեկնում Գյումրիից	17:30	19:00	90 րոպե

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց ՈՒ Յ Ց

Փորձնական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման նպատակով փորձագիտական գնահատում իրականացնող խմբի այցի

Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի Վանաձորի մասնաճյուղի

05.06.2013

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Երևանից դեպի Վանաձոր	8:00	9:30	90 րոպե
2.	Հանդիպում մասնաճյուղի տնօրենի	10:00	10:15	60 րոպե
3.	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի հետ	10:20	11:05	45 րոպե
4.	Հանդիպում վարչակազմի ներկայացուցիչների հետ	11:10	11:55	45 րոպե
5.	Հանդիպում ուսանողների հետ (Բակլավրիատի և մագիստրատուրայի ուսանողներ, պատահական ընտրությամբ)	11:55	12:55	60 րոպե
6.	Ճաշ, ներքին քննարկում	13:00	14:00	60 րոպե
7.	Հանդիպում դասախոսների հետ (Փորձագիտական խմբի ընտրությամբ)	14:10	15:10	60 րոպե
8.	Հանդիպում դեկանների հետ	15:15	16:00	45 րոպե
9.	Հանդիպում ամբիոնների վարիչների հետ	16:10	16:55	45 րոպե
10.	Ռեկտորատների դիտարկում	17:00	17:45	45 րոպե
11.	Ամփոփիչ հանդիպում տնօրենի հետ	17:50	18:20	30 րոպե
12.	Մեկնում Վանաձորից	18:30	20:30	90 րոպե

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ց ՈՒ Յ Ց

Փորձնական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման նպատակով փորձագիտական գնահատում իրականացնող խմբի այցի

Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի Կապանի մասնաճյուղի

07.06.2013

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Երևանից դեպի Կապան	08:00	14:00	360 րոպե
2.	Ճաշի ընդմիջում	14:15	15:15	60 րոպե
3.	Հանդիպում մասնաճյուղի տնօրենի	15:20	15:35	15 րոպե
4.	Հանդիպում ինքնավերլուծությունն իրականացրած աշխատանքային խմբի հետ	15:40	16:25	45 րոպե
5.	Հանդիպում վարչակազմի ներկայացուցիչների հետ	16:30	17:15	45 րոպե
6.	Հանդիպում ուսանողների հետ (Բակալավրիատի և մագիստրատուրայի ուսանողներ, պատահական ընտրությամբ)	17:20	18:20	60 րոպե

08.06.2013

		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Սուրճի ընդմիջում/նախաճաշ	08:00	08:30	30 րոպե
	Հանդիպում դասախոսների հետ (Փորձագիտական խմբի ընտրությամբ)	08:35	09:35	60 րոպե
2.	Հանդիպում դեկանների հետ	09:40	10:25	45 րոպե
3.	Հանդիպում ամբիոնների վարիչների հետ	10:30	11:15	45 րոպե
4.	Ռեսուրսների դիտարկում	11:20	12:05	45 րոպե
5.	Ամփոփիչ հանդիպում տնօրենի հետ	12:10	12:55	30 րոպե
6.	Ճաշի ընդմիջում	13:00	14:00	60 րոպե
7.	Մեկնում Կապանից	14:10	20:10	360 րոպե